ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ Τεύχος 54, ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1999

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΣΕΕ - Α.Δ.Ε.Δ.Υ.

Η Απασχόληση το 1998

Η δυναμική της απασχόλησης • Μελέτη αγοράς εργασίας της Μολδαβίας • Οι συλλογικές διαπραγματεύσεις στη Δημόσια Διοίκηση • Οι οργανώσεις ανέργων στην Ελλάδα • Τα στοιχεία του κοινωνικού Προϋπολογισμού για την Κοινωνική Πρόνοια • Το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για τα οικογενειακά επιδόματα • Η δημοσιογραφική απασχόληση στην Αττική και Δ. Μακεδονία • Απολογισμός δράσης ΓΣΕΕ: από 29ο συνέδριο (Μάρτης '98) μέχρι σήμερα • Αποφάσεις του Γ.Σ. της ΓΣΕΕ για τις διεκδικήσεις της εργατικής τάξη • Δραστηριότητες του ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ

Σημείωμα Σύνταξης

Τα στοιχεία της ΕΣΥΕ σχετικά με τις μεταβολές της απασχόλησης το β' τρίμηνο του1998, σύμφωνα με την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, καταγράφουν ανοδικές τάσεις της τάξης του 2,9%. Οι επεξεργασίες του ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ επιχειρούν στο τεύχος αυτό της Ενημέρωσης να διερευνήσουν τη δυναμική της απασχόλησης, δηλαδή, κατά πόσο η εν λόγω αύξηση, αντιστοιχεί ή όχι, σε σταθερές θέσεις εργασίας πλήρους απασχόλησης. Επιπλέον σε αυτό το τεύχος της Ενημέρωσης παρουσιάζονται άρθρα σχετικά με σχετική μελέτη που υλοποίησε το ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ για την αγορά εργασίας της Μολδαβίας, τις συλλογικές διαπραγματεύσεις στη Δημόσια Διοίκηση τις οργανώσεις ανέργων στην Ελλάδα, τα στοιχεία του Κοινωνικού προϋπολογισμού για τη Κοινωνική Πρόνοια, τα οικογενειακά επιδόματα, τις ευκαιρίες δημοσιογραφικής απασχόλησης στην Αττική και τη Δ. Μακεδονία, τον απολογισμό δράσης της ΓΣΕΕ από το 29ο συνέδριο μέχρι σήμερα, τις αποφάσεις του Γενικού Συμβουλίου της ΓΣΕΕ για τις διεκδικήσεις της εργατικής τάξης και τέλος, τις δραστηριότητες του ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ το τελευταίο διάστημα.

Οι εξελίξεις στην απασχόληση το 1998

του Γιώργου Κρητικίδη

Σημαντικές είναι οι διαπιστώσεις που μπορούν να γίνουν σχετικά με τις μεταβολές στον χάρτη της απασχόλησης και της ανεργίας με βάση τα στοιχεία της Έρευνας Εργατικού Δυναμικού της ΕΣΥΕ για το β' τρίμηνο του 1998.

Η απασχόληση σε σχέση με το προηγούμενο έτος αυξήθηκε περισσότερο από 113.000 άτομα (αύξηση 2,9%). Η αύξηση αυτή, οφείλεται κατά το ήμισυ περίπου (ποσοστό 52%) στην αύξηση του αριθμού των θέσεων μερικής απασχόλησης και κατά το άλλο ήμισυ στην αύξηση των θέσεων εργασίας με πλήρες ωράριο (απασχόληση). Πάνω από 58.000 άτομα είναι ο αριθμός των ατόμων που προστέθηκαν σε αυτούς που εργάζονται με μερική απασχόληση (αύξηση 33%), έναντι αύξησης 55.000 ατόμων των εργαζομένων με πλήρες ωράριο (αύξηση 1,5%). Αποτέλεσμα της μεταβολής αυτής είναι η αύξηση του μεριδίου της μερικής απασχόλησης στην συνολική απασχόληση από 4,6% το 1997 σε 6,0% το 1998. (Πίνακας 1)

Η αύξηση του αριθμού των απασχολουμένων οφείλεται σε ποσοστό 58% στην αύξηση του αριθμού των εργαζομένων ανδρών. Η απόλυτη αύξηση στους άνδρες υπερβαίνει τα 65.000 άτομα, ενώ στις γυναίκες πλησιάζει τα 48.000 άτομα. Ωστόσο, η ποσοστιαία μεταβολή της απασχόλησης των γυναικών είναι μεγαλύτερη από αυτή των ανδρών (3,4% έναντι 2,7%).

Αξίζει να σημειωθεί ότι για πρώτη φορά μετά από πολλά έτη, η αύξηση της απασχόλησης οφείλεται σε μεγαλύτερο ποσοστό στην αύξηση της απασχόλησης των ανδρών. Το φαινόμενο αυτό, το οποίο είχε εμφανιστεί πριν την αλλαγή του ερωτηματολογίου το 1981, καθώς και στα μέσα της 10ετίας του '80 (1986-1987), ενδεχομένως σηματοδοτεί νέες εξελίξεις ως προς την γυναικεία απασχόληση.

Η μεγέθυνση της γυναικείας απασχόλησης αφορά σε θέσεις μερικής απασχόλησης σε ποσοστό που υπερβαίνει το 80%, σε αντίθεση με την αύξηση της απασχόλησης των ανδρών όπου το 70% αφορά σε θέσεις με πλήρες ωράριο. Το ποσοστό της μερικής στην συνολική απασχόληση, στις γυναίκες από 8,1% ανήλθε στο 10,5%, ενώ στους άνδρες από 2,6% σε 3,3%.

Επίσης, ως αποτέλεσμα της άνισης μεταβολής της μορφής της απασχόλησης μεταξύ των δύο φύλων προκύπτει ότι η αύξηση των θέσεων με πλήρες ωράριο οφείλεται σε ποσοστό 83% στους άνδρες, ενώ η αύξηση των θέσεων μερικής απασχόλησης οφείλεται κατά τα 2/3 στις γυναίκες.

Ακόμη ένα χαρακτηριστικό, όσον αφορά τις μεταβολές της απασχόλησης στην εν λόγω περίοδο, είναι η μείωση κατά 44.000 περίπου της απασχόλησης ατόμων ηλικίας άνω των 45 ετών (το 85% αυτής της μείωσης οφείλεται στους άνδρες). Στις ίδιες ηλικιακές ομάδες, η μείωση των θέσεων με πλήρες ωράριο πλησιάζει τις 62.000, σε αντίθεση με τις θέσεις μερικής απασχόλησης που αυξάνονται περισσότερο από 17.000. Στους μεν άνδρες, η αντίστοιχη μείωση των θέσεων με πλήρες ωράριο υπερβαίνει τις 44.000 και στις γυναίκες τις 17.000.

Οι αυξήσεις στον δευτερογενή και τριτογενή τομέα της οικονομίας τροφοδότησαν την συνολική αύξηση της απασχόλησης, ενώ στον πρωτογενή τομέα συνεχίστηκε η φθίνουσα πορεία που παρατηρείται κατά την τελευταία 10ετία, (Πίνακας 2). Η μείωση στον πρωτογενή τομέα πλησιάζει τα 61.000 άτομα (ποσοστό μείωσης 7,9%). Ο δευτερογενής τομέας αυξάνεται κατά 48.000 άτομα (ποσοστό αύξησης 5,6%), ενώ τέλος η αύξηση στον τριτογενή τομέα ανέρχεται σε 126.000 άτομα, ήτοι ποσοστό αύξησης 5,7%.

Στον δευτερογενή τομέα παραγωγής η αύξηση στους άνδρες υπερβαίνει την συνολική αύξηση του τομέα (58.000 έναντι 48.000 άτομα), ενώ στις γυναίκες παρατηρείται μείωση κατά 10.000 περίπου άτομα. Ο μόνος κλάδος που υφίσταται μείωση στον δευτερογενή τομέα και στα δύο φύλα, είναι ο κλάδος του Ηλεκτρισμού.

Η αύξηση στον τριτογενή τομέα αφορά και στα δύο φύλα. Οι γυναίκες αυξήθηκαν περί τις 88.000, η ποσοστιαία μεταβολή τους ανέρχεται στο 9,8% και αντιστοιχούν στο 70% περίπου της μεταβολής του τομέα αυτού. Η γυναικεία απασχόληση αυξάνεται σε όλους τους κλάδους του τριτογενή τομέα, σε αντίθεση με τους άνδρες στους οποίους η μείωση της απασχόλησης σε κάποιους από τους κλάδους επιφέρει μείωση την συνολική απασχόληση των κλάδων αυτών (εξαιρείται ο κλάδος των Ιδιωτικών Νοικοκυριών).

Η εξέταση όλων των μεταβολών που αφορούν την απασχόληση εάν υπολογισθούν με βάση το 1993 δίνουν μια διαφορετική εικόνα της απασχόλησης. Όσον αφορά την διάκριση της απασχόλησης σε πλήρη και μερική, η αύξηση της απασχόλησης με πλήρες ωράριο αντιστοιχεί στο 70% της συνολικής αύξησης, έναντι 30% της μερικής απασχόλησης, (Πίνακας 3).

Ο μέσος ετήσιος ρυθμός μεταβολής (Μ.Ε.Ρ.Μ.) στο σύνολο των τομέων, (Πίνακας 4) για την περίοδο 1993-1998 είναι 1,3%, στους άνδρες 0,7% και στις γυναίκες 2,4%. Στον πρωτογενή τομέα ο Μ.Ε.Ρ.Μ. είναι αρνητικός, -2,4% για τα δύο φύλα, -2,6% στους άνδρες και -2,1% στις γυναίκες. Στον δευτερογενή τομέα ο Μ.Ε.Ρ.Μ είναι θετικός για το σύνολο και στους άνδρες, 0,3% και 0,8% αντίστοιχα, ενώ είναι αρνητικός στις γυναίκες κατά -1,5%.

Τέλος, θετικός είναι ο Μ.Ε.Ρ.Μ. του τριτογενή τομέα και στα δύο φύλα, 3,0% για το σύνολο, 1,8% στους άνδρες και 4,9 στις γυναίκες.

Τις μεταβολές της απασχόλησης (1997-1998), ακολούθησε για μια ακόμη φορά το Εργατικό Δυναμικό. Η αύξηση της απασχόλησης κατά 2,9% συνοδεύτηκε από μια

μεγαλύτερη αύξηση του εργατικού δυναμικού (3,5%), εξ αιτίας του γεγονότος ότι τα νοικοκυριά προσφέρουν περισσότερη εργασία όταν δημιουργούνται περισσότερες ευκαιρίες απασχόλησης.

Αποτέλεσμα της μεγαλύτερης προσφοράς εργασίας, έναντι των θέσεων απασχόλησης που δημιουργήθηκαν, είναι η άνοδος του ποσοστού ανεργίας από 10,3% το 1997, σε 10,8% το 1998 (11,5% με τον παλαιό ορισμό που ίσχυε μέχρι το 1997). Η αύξηση του εν λόγω ποσοστού προέρχεται κυρίως από την αύξηση της ανεργίας στην ηλικιακή ομάδα των 30-44 ετών κατά 19.000. Η εν λόγω αύξηση αντιστοιχεί στο 50% της μεταβολής των ανέργων. Οι άνεργοι άνδρες αυξήθηκαν κατά 16.000 άτομα περίπου, ενώ οι άνεργες γυναίκες κατά 23.000 άτομα. Η ποσοστιαία μεταβολή των ανδρών είναι μεγαλύτερη της μέσης και των γυναικών, (9,1%, έναντι 8,7% και 8,4%), παρόλο που οι άνδρες αντιστοιχούν στο 40% της εν λόγω μεταβολής.

Η ανεργία αυξήθηκε σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης, ενώ περισσότερα από 26.000 άτομα είναι η αύξηση των ανέργων στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση τα οποία αναλογούν στα 2/3 της μεταβολής.

Όσον αφορά δε τις μεταβολές στην διάρκεια ανεργίας, το 50% της μεταβολής των ανέργων οφείλεται στην αύξηση των μακροχρόνια ανέργων, ενώ κατά 25% συμμετέχουν στην αύξηση οι βραχυχρόνια άνεργοι (1-5 μήνες). Η συμμετοχή των μακροχρόνια ανέργων στη συνολική ανεργία μειώθηκε ελαφρά στο 56,5% το 1998, έναντι του 57,1% το προηγούμενο έτος.

Τέλος, η αναλογία των νεοεισερχόμενων ανέργων (NEOI) έναντι του συνόλου των ανέργων από 50% το 1997 μειώθηκε στο 48% το 1998. Η εν λόγω κατηγορία αυξήθηκε με περισσότερα από 13.000 άτομα, δηλαδή συμμετέχουν με ποσοστό 35% στην συνολική αύξηση των ανέργων.

Πίνακας 1

ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΙ 1998					
	ΣΥΝΟΛΟ	**Πλήρης**	**Μερική**	***Πλήρης***	***Μερική***
ΣΥΝΟΛΟ	3967,2	3730,3	236,9	94,0%	6,0%
Άνδρες	2504,2	2421,1	83,1	96,7%	3,3%
Γυναίκες	1463,0	1309,2	153,8	89,5%	10,5%

ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΙ 1997					
	ΣΥΝΟΛΟ	**Πλήρης**	**Μερική**	***Πλήρης***	***Μερική***
ΣΥΝΟΛΟ	3854,0	3675,4	178,6	95,4%	4,6%
Άνδρες	2439,0	2375,6	63,4	97,4%	2,6%
Γυναίκες	1415,0	1299,8	115,2	91,9%	8,1%
ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ 1997-1998					
	ΣΥΝΟΛΟ	**Πλήρης**	**Μερική**	***Πλήρης***	***Μερική***
ΣΥΝΟΛΟ	113,1	54,9	58,3	48,5%	51,5%
Άνδρες	65,2	45,5	19,7	69,8%	30,2%
Γυναίκες	47,9	9,4	38,6	19,5%	80,5%
1997-1998 ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ					
	ΣΥΝΟΛΟ	**Πλήρης**	**Μερική**		
ΣΥΝΟΛΟ	2,9%	1,5%	32,6%		
Άνδρες	2,7%	1,9%	31,1%		
Γυναίκες	3,4%	0,7%	33,5%		
ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΗΝ ΜΕΤΑΒΟΛΗ					
	ΣΥΝΟΛΟ	**Πλήρης**	**Μερική**		
Άνδρες	57,6%	82,9%	33,8%		
Γυναίκες	42,4%	17,1%	66,2%		
Πηγή: Ε.Σ.Υ.Ε., ΕΕΔ 1997, 1998 (β΄Τρίμηνο)					

Πίνακας 3

ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΙ 1998					
	ΣΥΝΟΛΟ	**Πλήρης**	**Μερική**	***Πλήρης***	***Μερική***
ΣΥΝΟΛΟ	3967,2	3730,3	236,9	94,0%	6,0%
Άνδρες	2504,2	2421,1	83,1	96,7%	3,3%
Γυναίκες	1463,0	1309,2	153,8	89,5%	10,5%
ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΙ 1993					
	ΣΥΝΟΛΟ	**Πλήρης**	**Μερική**	***Πλήρης***	***Μερική***
ΣΥΝΟΛΟ	3720,2	3557,9	162,3	95,6%	4,4%

Άνδρες	2419,5	2357,1	62,4	97,4	2,6%
Γυναίκες	1300,7	1200,8	99,9	92,3%	7,7%
ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ 1993-1998					
	ΣΥΝΟΛΟ	**Πλήρης**	**Μερική**	***Πλήρης***	***Μερική***
ΣΥΝΟΛΟ	247,0	172,4	74,6	69,8%	30,2%
Άνδρες	84,7	64,0	20,7	75,5%	24,5%
Γυναίκες	162,3	108,4	53,9	66,8%	33,2%
1993-1998 ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ					
	ΣΥΝΟΛΟ	**Πλήρης**	**Μερική**		
ΣΥΝΟΛΟ	6,6%	4,8%	46,0%		
Άνδρες	3,5%	2,7%	33,3%		
Γυναίκες	12,5%	9,0%	53,9%		
ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΗΝ ΜΕΤΑΒΟΛΗ					
	ΣΥΝΟΛΟ	**Πλήρης**	**Μερική**		
Άνδρες	34,3%	37,1%	27,8%		
Γυναίκες	65,7%	62,9%	72,2%		
Πηγή: Ε.Σ.Υ.Ε., ΕΕΔ 1993, 1998 (β΄τρίμηνο)					

Πίνακας 4

	1993	**1994**	**1995**	**1996**	**1997**	**1998**	**Μ.Ε.Ρ.Μ**
Σύνολο Τομέων	3.720,2	3.789,6	3.823,8	3.871,9	3.854,1	3.967,2	**1,29%**
Άνδρες	2.419,5	2.452,2	2.452,2	2.470,3	2.439,0	2.504,2	**0,69%**
Γυναίκες	1.300,7	1.337,4	1.371,6	1.401,6	1.415,1	1.463,0	**2,38%**
Πρωτογενής	793,9	789,7	781,9	786,1	765,0	704,2	**-2,37%**
Άνδρες	463,6	547,4	454,1	450,7	437,7	406,9	**-2,58%**
Γυναίκες	330,3	242,3	327,8	335,4	327,3	297,3	**-2,08%**
Δευτερογενής	899,9	895,2	887,1	885,9	865,7	913,8	**0,31%**
Άνδρες	706,3	705,8	696,1	694,2	676,0	734,0	**0,77%**
Γυναίκες	193,6	189,4	191,0	191,7	189,7	179,8	**-1,47%**

Τριτογενής	2.026,4	2.104,7	2.154,8	2.199,9	2.223,4	2.349,1	**3,00%**
Άνδρες	1.249,6	1.289,0	1.302,0	1.325,4	1.325,2	1.363,3	**1,76%**
Γυναίκες	776,8	815,7	852,8	874,5	898,2	985,8	**4,88%**
Πηγή: Ε.Σ.Υ.Ε., ΕΕΔ 1993 – 1998 (β΄τρίμηνο)							

-

Πίνακας 2

ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ 1997-1998	Σύνολο	Άνδρες	Γυναίκες
ΣΥΝΟΛΟ ΤΟΜΕΩΝ	**113.145**	**65.220**	**47.925**
Γεωργία, Κτηνοτροφία, Θήρα, Δάση	-57.065	-27.701	-29.364
Αλιεία	-3.719	-3.119	-600
ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ	**-60.784**	**-30.820**	**-29.964**
Ορυχεία, Λατομεία	1.027	786	241
Μεταποιητικές Βιομηχανίες	19.242	26.246	-7.004
Ηλεκτρικό ρεύμα, αέριο & νερό	-5.444	-3.975	-1.469
Κατασκευές	33.297	34.901	-1.504
ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ	**48.122**	**57.958**	**-9.736**
Χονδρικό - Λιανικό Εμπόριο κλπ.	25.130	5.679	19.551
Ξενοδοχεία και Εστιατόρια	19.314	14.283	5.131
Μεταφορές – Επικοινωνίες	-1.882	-2.284	302
Ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί	-498	-2.311	1.813
Διαχείριση ακίνητης περιουσίας κλ.π.	34.010	12.569	21.541
Δημόσια Διοίκηση κλ.π.	-780	-2.785	2.105
Εκπαίδευση	10.919	5.465	5.554
Υγεία και κοινωνική μέριμνα	15.164	530	14.634
Άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών	9.991	7.706	2.285
Ιδιωτικά νοικοκυριά	12.920	-1.392	14.412
Ετερόδικοι οργανισμοί και όργανα	1.219	821	398
ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ	**125.707**	**38.081**	**87.626**

Πηγή: Ε.Σ.Υ.Ε., ΕΕΔ 1997, 1998 (β΄τρίμηνο)

Η ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

του Π.Λ.Ρυλμόν

Η αύξηση της ανεργίας οφείλεται στο γεγονός ότι η αύξηση της απασχόλησης ακολουθεί ρυθμούς πιο αργούς από την αύξηση του ενεργού πληθυσμού. Έτσι το 1998 η απασχόληση αυξήθηκε κατά 3%, αλλά παρ' όλα αυτά η ανεργία έφθασε ως το 10,8%.

Η απασχόληση όμως αυξάνεται στην χώρα μας πολύ ταχύτερα απ' ότι δείχνουν οι επίσημες στατιστικές, αν συνυπολογιστεί και ο αριθμός των αλλοδαπών. Πράγματι από το 1988 ως το 1998, η απασχόληση αυξήθηκε στην χώρα μας κατά 8,5% (από 3.657.400 σε 3.967.000 άτομα) και το 1998 περιλαμβάνονται στο μέγεθος της απασχόλησης 145.000 αλλοδαποί. Παράλληλα ο αριθμός των μισθωτών αυξήθηκε κατά 21,7% από 1.844.600 σε 2.245.000 άτομα.

Αν όμως κάνουμε την μετριοπαθή εκτίμηση ότι ο αριθμός των αλλοδαπών φθάνει πλέον τις 500.000 και υπερβαίνει δηλαδή κατά 350.000 περίπου τον αριθμό αυτών που καταγράφονται από την έρευνα εργατικού δυναμικού το 1998, τότε οι μεταβολές είναι πολύ σημαντικότερες: η απασχόληση αυξήθηκε στην δεκαετία κατά ένα ποσοστό που υπερβαίνει το 15% και ο αριθμός των μισθωτών αυξήθηκε κατά ένα ποσοστό που υπερβαίνει το 40%.

Η αύξηση της απασχόλησης δεν είναι επομένως το κύριο πρόβλημα της ελληνικής οικονομίας. Το βασικό πρόβλημά της είναι ότι αυξάνεται ταχύτατα η απασχόληση στην αγορά φτηνής εργασίας και στην παραοικονομία, ενώ δεν αυξάνεται η απασχόληση εκεί που η χώρα μας έχει ένα αναμφισβήτητο συγκριτικό πλεονέκτημα δηλαδή στο μορφωμένο και ειδικευμένο εργατικό δυναμικό.

Για την δυναμική αυτή, που πρέπει να μελετηθεί περισσότερο για να διαπιστωθεί κατά πόσο είναι πραγματικά τα μεγέθη που καταγράφουν την αυξητική τάση της παραγωγικότητας της εργασίας στην χώρα μας, δεν ευθύνονται φυσικά οι αλλοδαποί. Το γεγονός ότι ευνοείται η υποβαθμισμένη εργασία, είναι αποτέλεσμα των πολιτικών απορύθμισης της αγοράς εργασίας, αλλά και της χρόνιας απουσίας μηχανισμών ελέγχου της νομιμότητας στην αγορά εργασίας.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ

"ΜΕΛΕΤΗ ΑΓΟΡΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΜΟΛΔΑΒΙΑΣ"

του Βασίλη Τακούδη

Οι ριζικές διαρθρωτικές διαδικασίες που συντελούνται στην οικονομία της Μολδαβίας, με κατεύθυνση την παλινόρθωση της στην κοινωνία του καπιταλιστικού ανταγωνισμού συνοδεύονται από νέα οικονομικά, κοινωνικά και πολιτικό-θεσμικά φαινόμενα, που παρουσιάζουν πολυσήμαντο ενδιαφέρον τόσο από την άποψη των πολιτικών επιλογών και εφαρμογών, όσο και από την άποψη της επιστημονικής παρακολούθησης και ερμηνείας.

Η οικονομία της Μολδαβίας σταδιακά εντάσσεται τόσο στις νέες συνθήκες οικονομικής συνεργασίας μεταξύ των χωρών της Κοινοπολιτείας των Ανεξάρτητων Κρατών, όσο και στις δυτικοευρωπαϊκές ζώνες με οξυμένα τα διαρθρωτικά της προβλήματα.

Η μείωση της παραγωγής και ΑΕΠ , που αποτελεί συνέχεια της πτώσης των αναπτυξιακών ρυθμών από το 1990 δεν μπόρεσε να αντισταθμίσει τις όποιες ασθενικές συγκυριακές ανόδους

Οι διακυμάνσεις του πληθωρισμού αποτέλεσε ένα δυνατό σοκ για τους οικονομικούς μηχανισμούς και το γενικότερο βιοτικό επίπεδο.

Η εμφάνιση επίσημης ανεργίας, η διατήρηση ενός ισχυρότερου αγροτικού τομέα σε σχέση με τη βιομηχανία και τις υπηρεσίες, η συνέχιση της πτώσης της βιομηχανικής παραγωγής, οι ανερχόμενοι ρυθμοί διόγκωσης του εμπορικού ισοζύγιο σαν ποσοστό στο ΑΕΠ και άλλα πολλά και συνθετότερα ζητήματα δημιουργούν ένα πλέγμα συνθηκών, που δεν αποτρέπει την επιδείνωση του χαμηλού βιοτικού επιπέδου, ενώ

καθιστά ασθενέστερα τα μέτρα πολιτικών εφαρμογών για την ένταξη της χώρας στον διεθνή ανταγωνισμό.

Η όξυνση των οικονομικών και κοινωνικών φαινομένων, σε συνάρτηση με τις διαδικασίες διεθνοποίησης, με τους συνοδευτικούς όρους της ανταγωνιστικότητας, που επιβάλλονται από τους μηχανισμούς της παγκόσμιας αγοράς επιφέρουν σειρά επιπτώσεων στους εθνικούς οικονομικούς και κοινωνικούς χώρους της Μολδαβίας.

Στα αποτελέσματα των αλλαγών που συντελούνται συγκαταλέγεται και η εμφάνιση και εξέλιξη της δημιουργούμενης αγοράς εργασίας, σαν ένα από τα σημαίνοντα στοιχεία της νέας πολιτικής και οργανωτικής διάρθρωσης της κοινωνίας της Μολδαβίας.

Το ιδιαίτερο ενδιαφέρον των κρατικών και κοινωνικών φορέων της Μολδαβίας, όσο αφορά τα ζητήματα της παρακολούθησης και ρύθμισης της δημιουργούμενης αγοράς εργασίας εστιάζεται σε μια συγκεκριμένη υποομάδα προβλημάτων, τα οποία ιεραρχούνται από την ίδια την κοινωνική επείγουσα αμεσότητα τους.

Ένας πρώτος συνοπτικός εντοπισμός των παραπάνω προτεραιοτήτων πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια της μελέτης με ερευνητικό αντικείμενο τα επείγοντα ζητήματα της αγοράς εργασίας της Μολδαβίας.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΠΙΛΟΓΕΣ

Η μελέτη υλοποιήθηκε στα πλαίσια της ακολουθίας των παρακάτω μεθοδολογιών :

- Διαμόρφωση -καταγραφή του θεωρητικού πλαισίου για την έρευνα αγοράς στις ιδιαίτερες μεταβατικές συνθήκες της Μολδαβίας
- Συλλογή, συνθετική αξιολόγηση -αξιοποίηση και ποιοτική ανάλυση της βιβλιογραφίας, πρόσφατων μελετών και ερευνών σχετικών με το αντικείμενο της μελέτης
- Συλλογή και αξιοποίηση στατιστικών δεδομένων των κυβερνητικών, ακαδημαϊκών και κοινωνικών φορέων με χρήση των βασικών στατιστικών μεθόδων
- Συνεντεύξεις καταγραφής και περαιτέρω συγκριτική ταξινόμηση των απόψεων των θεσμικών και ακαδημαϊκών φορέων στα ερευνητικά αντικείμενα της μελέτης
- Εμπειρικές καταγραφές πεδίου σε πληθυσμιακό δείγμα από τους βασικότερους φορείς, με τόπο αναφοράς την πρωτεύουσα της Μολδαβίας
- Ανάλυση των βασικών χαρακτηριστικών του νέου εργασιακού καθεστώτος σε επιλεκτικές κατηγορίες - υποομάδες της αγοράς εργασίας

- **On the job υποστήριξη της ανάπτυξης των ερευνητικών δραστηριοτήτων του υπό δημιουργία ΙΝΕ Μολδαβίας, με συμβατική (και οργανική στο βαθμό των δυνατοτήτων) ένταξη τους σε διάφορες φάσεις της μελέτης**
- **καταγραφή, επεξεργασία και σχολίαση της υπάρχουσας κατάστασης των συστημάτων συλλογής, αναλυτικής επεξεργασίας και διάχυσης της πληροφόρησης**
- **καταγραφή λοιπών δεδομένων για την αγορά εργασίας της Μολδαβίας, υπό την οπτική γωνιά της άμεσης μελλοντικής χρήσης των σύγχρονων συστημάτων πληροφορικής**

ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ- ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΑΞΟΝΕΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Ο κεντρικός στόχος του ερευνητικού εγχειρήματος του έργου απόβλεπε στο να καταγράψει τις βασικότερες νέες εξελίξεις και τάσεις στην υπό διαμόρφωση αγορά εργασίας της Μολδαβίας.

Από την ερευνητική εμπειρία εξάγεται το συμπέρασμα ότι σαν βασικότερες ερευνητικές κατευθύνσεις της μελέτης ήταν οι παρακάτω ενδεικτικοί θεματικοί άξονες της σύγχρονης αγοράς εργασίας στη Μολδαβία:

1. **η συνάρτηση των μακροοικονομικών διαρθρωτικών τάσεων και δημογραφικών εξελίξεων με την αγορά εργασίας**
2. **η εκτίμηση της σημαντικότητας των παραγόντων και των κοινωνικών επιδράσεων που επέρχονται από τις οικονομικές αναδιαρθρώσεις στο ανθρώπινο δυναμικό, τέτοιων όπως :**

- **σύγχρονες τάσεις διάρθρωσης της απασχόλησης -ανεργίας**
- **νέα ζητήματα στην κοινωνική πολιτική και στο κοινωνικό ασφαλιστικό σύστημα στις νέες συνθήκες κ.α.**

1. **τα ζητήματα που αφορούν θεσμικές αναδιαρθρώσεις των συνδικαλιστικών φορέων, στα οποία συμπεριλαμβάνεται και η εκφρασμένη στόχευση των συνδικάτων Μολδαβίας για χρήση των θεσμών του Ινστιτούτο Εργασίας και Παρατηρητηρίων Απασχόλησης στις ιδιαίτερες συνθήκες της Μολδαβίας**

2. **ο εντοπισμός των δυνατοτήτων δημιουργίας Ολοκληρωμένου Συστήματος Πληροφορικής Ανάλυσης της Αγοράς Εργασίας (ΟΣΠΑΑΕ) στις συγκεκριμένες συνθήκες της Μολδαβίας**
3. **η αναζήτηση και η κατάδειξη των βασικών και σταθερών πρωτογενών και δευτερογενών πηγών και δεδομένων για την αγορά εργασίας στη χώρα**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

Ο χαρακτήρας της θεματολογίας κρίνεται -αναγκαία- περιοριστικός για λόγους συγκέντρωσης της ερευνητικής ύλης σε επείγοντα θέματα θεωρητικής, πολιτικής και κοινωνικής αμεσότητας.

Λόγω των συγκυριακών ελλείψεων που παρουσιάζουν τα στατιστικά και τα λοιπά ποιοτικά δεδομένα για την αγορά εργασίας της Μολδαβίας γίνεται αυτονόητη και η επιλογή των θεμάτων της μελέτης

Το περιεχόμενο της μελέτης επικεντρώθηκε στην παρακάτω γενική θεματολογία.

Στο 1ο κεφάλαιο εξετάστηκαν οι βασικές μακροοικονομικές εξελίξεις στα πλαίσια της μετάβασης της χώρας στην καπιταλιστική οικονομία της αγοράς με μια συνοπτική αναφορά στην ιστορική διαδρομή της.

Στο 2ο κεφάλαιο εντοπίζονται οι κύριες δημογραφικές εξελίξεις σε συνάρτηση με τις τρέχουσες κοινωνικο-οικονομικές διαφοροποιήσεις.

Στο 3ο κεφάλαιο επιδιώκεται να επιτευχθεί μια σύνδεση των μακροοικονομικών μετατοπίσεων με την αγορά εργασίας, που διαμορφώνεται στα πλαίσια της καπιταλιστικής οικονομίας της αγοράς στις συνθήκες της Μολδαβίας.

Στο 4ο κεφάλαιο διερευνάται το κεντρικότερο ζήτημα οποιασδήποτε αγοράς εργασίας, δηλαδή τα φαινόμενα στην απασχόληση με τις πρώτες ενδείξεις για σαφείς τάσεις όξυνσης της ανεργίας στη χώρα.

Οι βασικοί θεσμοί που συμμετέχουν στην διαμόρφωση των κανονιστικών και ρυθμιστικών αναδιαρθρώσεων της καπιταλιστικής αγοράς εργασίας της χώρας καταγράφονται και αναλύονται στο 5ο κεφάλαιο. Εδώ σχολιάζονται και οι βασικές στάσεις των φορέων για τις προοπτικές της αγοράς εργασίας, σύμφωνα με τα αποτελέσματα ενός σχετικού καταγραφικού ερωτηματολογίου που συμπληρώνει την μελέτη με ενδιαφέροντα συμπεράσματα

Το 6ο κεφάλαιο αναφέρεται στις νέες τάσεις στην γενικότερη κοινωνική πολιτική της χώρας. Τα καίρια ζητήματα που προκύπτουν είναι η αντιμετώπιση της διευρυνόμενης φτώχειας και οι αλλαγές στα στο σύστημα της κοινωνικής ασφάλισης.

Στο 7ο κεφάλαιο συνοπτικά αξιολογούνται οι υποδομές τεκμηρίωσης των θεμάτων της αγοράς εργασίας της χώρας. Στο κεφάλαιο αυτό εντοπίζονται τα σημαντικότερα προβλήματα των πληροφοριακών συστημάτων για την αγορά εργασίας.

Στο 9ο κεφάλαιο συγκεντρώθηκαν τα σημαντικότερα συμπεράσματα που αφορούν τόσο την ερευνητική ύλη, όσο και τα άμεσα ζητήματα για εφαρμογές πολιτικών αντιμετώπισης των κοινωνικών προβλημάτων.

Στο Παράρτημα της μελέτης παρατίθεται το καταγραφικό ερωτηματολόγιο με τις κυριότερες επεξεργασίες των απαντήσεων του, καθώς και με τα γενικότερα σχόλια και ερμηνείες.

Τέλος η μελέτη συνοδεύεται από μια σχετικά ολοκληρωμένη βιβλιογραφία της τελευταίας δεκαετίας.

Η διεπιστημονική φύση της μελέτης, το εύρος που κρίθηκε απαραίτητο να επιτευχθεί, η διακρατική ιδιομορφία στην σύνθεση της επιστημονικής ερευνητικής ομάδας είναι μερικές μόνο από τις ιδιαιτερότητες της, που αντιμετωπίστηκαν, έτσι ώστε να εξασφαλιστεί τόσο η πληρότητα στη σύνθεση της ερευνητικής ομάδας του έργου, ώστε να καλύπτονται τα απαραίτητα γνωστικά αντικείμενα με αντίστοιχους ειδικούς ερευνητές, όσο και η πολυμορφία των θεωρητικών και μεθοδολογικών προσεγγίσεων.

Την επιστημονική ευθύνη και τον επιστημονικό συντονισμό της μελέτης είχαν ο Σάββας Ρομπόλης και Βασίλης Τακούδης.

Στην μολδαβική ομάδα εργασίας διαμορφώθηκαν δύο βασικές μεθοδολογικές προσεγγίσεις.

Η πρώτη συνδέεται με την ερευνητική υποομάδα που συγκροτήθηκε με την υπόδειξη της Γενικής Ομοσπονδίας των Μολδαβικών Συνδικάτων (GFSRM).

Το θέμα των μακροοικονομικών εξελίξεων και των επιδράσεων τους στην αγορά εργασίας της Μολδαβίας το διαπραγματεύτηκε κυρίως η ομάδα με την εποπτεία του αντιπρύτανη της Ακαδημίας Οικονομικών Επιστημών Σεργκέι Κύρκα, στην οποία συμμετείχαν ο διευθυντής του Ινστιτούτου Ερευνών Αγοράς της Ακαδημίας Επιστημών Μολδαβίας Πάβελ Κοζουκάρου και ο υπεύθυνος της Έδρας Εργασιακών Σχέσεων & Κοινωνιολογίας της Ακαδημίας Οικονομικών Σπουδών Ντορίν Βακουλόφσκι.

Με μια διαφορετική μεθοδολογική και θεωρητική αφετηρία έγινε η προσέγγιση της μακροοικονομικής θεματολογίας της μελέτης από την ομάδα του Ινστιτούτου Οικονομικών Ερευνών της Ακαδημίας Επιστημών με τον Διευθυντή του Βίκτορ Τσομπάνου, της Έλενας Γκοριλόβα, υπεύθυνης του τμήματος Εργατικού Δυναμικού του ίδιου Ινστιτούτου.

Τα ζητήματα της απασχόλησης-ανεργίας αποτέλεσαν αντικείμενο της ενασχόλησης του Βασίλη Τακούδη, του Ντορίν Βακουλόφσκι, της Έλενας Γκαριλόβα και της Βαλεντίνα Ποστολάκι, (προϊσταμένης της Διεύθυνσης Απασχόλησης και Κοινωνικών

Υποθέσεων της GFSRM) και του Γιώργου Μαρούση, ερευνητή του τμήματος Μελετών του ΟΑΕΔ.

Τα ζητήματα της κοινωνικής κατάστασης του εργατικού δυναμικού επεξεργάστηκε ο Ροζκό ερευνητής του Ινστιτούτου Οικονομικών Ερευνών της Ακαδημίας Επιστημών, ενώ τα θέματα της θεσμικής διάρθρωσης της αγοράς εργασίας η Βαλεντίνα Ποστολάκι και ο Βασίλης Τακούδης.

Τα προβλήματα των φορέων και πηγών πληροφόρησης της αγοράς εργασίας καταγράφτηκαν και σχολιάστηκαν από τον Βασίλη Τακούδη.

Στις εργασίες σύνταξης, σχεδιασμού και προώθησης του ερωτηματολόγιου πήραν μέρος οι Βασίλης Τακούδης και Αποστόλης Αγγελόπουλος Οι επεξεργασίες του ερωτηματολογίου πραγματοποιήθηκαν από τους Νίκο Βαριενίδη και Νίκο Δεμέναγα και Βασίλη Τακούδη.

Η μελέτη αντιμετώπισε ωστόσο και ανυπέρβλητες δυσκολίες στο τομέα της υποβοηθητικής τεκμηρίωσης της με στοιχεία και δεδομένα της τρέχουσας περιόδου. Τα κυριολεκτικά δυσεύρετα στατιστικά δεδομένα εμπόδισαν με την σειρά τους την ευρεία χρησιμοποίηση ειδικών μονογραφιών για τα σημαίνοντα ζητήματα της αγοράς εργασίας της χώρας.

Παρά τις παραπάνω δυσκολίες συλλέχτηκε και ταξινομήθηκε από τους Β. Τακούδη και Ντορίν Βακουλόφσκι ότι βιβλιογραφικό υλικό κρίθηκε χρήσιμο όχι μόνο για τα ερευνητικά όρια αυτής της μελέτης, αλλά και για ευρύτερες και μελλοντικές έρευνες και μελέτες στα πλαίσια του ΙΝΕ/ GFSRM. Ο βιβλιογραφικός αυτός κατάλογος αποτελεί και μια συγκεκριμένη βιβλιογραφική συνεισφορά της μελέτης με κάποια σχετική πληρότητα , όσο αφορά την περίοδο της δεκαετίας του '90..

Ευρύτερη βοήθεια προσέφερε στο έργο ο παρατηρητής του έργου από τον ΟΑΕΔ Γιώργος Μαρούσης, καθώς και η ομάδα αξιολόγησης του ερευνητικού έργου από την αρμόδια Διεύθυνση Μελετών και Οργάνωσης του ΟΑΕΔ., που την αποτελούσαν οι Ι. Κουτρουμπής, Ηλ. Κολλιόπουλος και Ι. Τυμπακιαννάκης

Οι συλλογικές διαπραγματεύσεις στην Δημόσια Διοίκηση

Επιμέλεια: Ε. Σουμέλη

Στις 9 Σεπτεμβρίου 1999, δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης (ΦΕΚ) ο νόμος ν.2738/1999 για τις "Συλλογικές Διαπραγματεύσεις στη Δημόσια Διοίκηση, μονιμοποιήσεις συμβασιούχων αορίστου χρόνου και άλλες διατάξεις". Ο νόμος αυτός, για πρώτη φορά στην Ελλάδα, κατοχυρώνει νομικά το δικαίωμα των δημόσιων υπαλλήλων να διαπραγματεύονται τους όρους και τις συνθήκες απασχόλησής τους, και να συνάπτουν Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας (ΣΣΕ). Παρουσιάζονται οι βασικότερες διατάξεις του νόμου, που αφορούν στις συλλογικές διαπραγματεύσεις στη δημόσια διοίκηση καθώς και οι θέσεις των αρμόδιων φορέων.

<u>Πεδίο εφαρμογής και περιεχόμενο των ΣΣΕ</u>

Οι διατάξεις του Κεφαλαίου Α' του ν.2738/1999 που αφορούν στις Συλλογικές Διαπραγματεύσεις στη Δημόσια Διοίκηση, έχουν εφαρμογή σε όλους τους μισθωτούς πολιτικούς υπαλλήλους με σχέση δημοσίου δικαίου, συμπεριλαμβανομένων των δικαστικών υπαλλήλων του Δημοσίου, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (ν.π.δ.δ.) και των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης (ο.τ.α.) α' και β' βαθμίδας. Από τις διατάξεις εξαιρούνται οι διπλωματικοί υπάλληλοι, οι γιατροί του Εθνικού Συστήματος Υγείας (Ε.Σ.Υ.) και οι υπάλληλοι της Βουλής. Περιεχόμενο των συλλογικών συμβάσεων μπορεί να αποτελέσουν ζητήματα που αφορούν:

- **Στην τοποθέτηση, μετακίνηση, μετάθεση, απόσπαση και μετάταξη των υπαλλήλων που υπάγονται στις διατάξεις του νόμου αυτού.**
- **Στην εκπαίδευση και επιμόρφωση τους (προεισαγωγική, εισαγωγική και προαγωγική εκπαίδευση, επαγγελματική -κλαδική ή γενική, διαρκή επιμόρφωση).**
- **Στα μέτρα υγιεινής και ασφάλειας, εφόσον δεν θίγονται κανόνες αναγκαστικού δικαίου.**
- **Στην κοινωνική ασφάλιση, εκτός από τα συνταξιοδοτικά.**
- **Στην άσκηση των συνδικαλιστικών δικαιωμάτων, στην παροχή συνδικαλιστικών διευκολύνσεων και στον τρόπο παρακράτησης των**

συνδικαλιστικών εισφορών και της απόδοσής τους στις συνδικαλιστικές οργανώσεις.

- **Στα θέματα αδειών γενικώς.**
- **Στα θέματα του χρόνου απασχόλησης, υπό την προϋπόθεση ότι δεν περιορίζεται ή παραβλάπτεται η παροχή υπηρεσιών προς τους πολίτες ή δεν τίθενται σε κίνδυνο η ασφάλεια, η υγεία προσώπων ή η προάσπιση των δημόσιων συμφερόντων.**
- **Στην ερμηνεία των όρων των συλλογικών συμβάσεων εργασίας.**

Επισημαίνεται, ότι στη συλλογική σύμβαση εργασίας μπορεί να συνομολογείται ρήτρα ειρήνης για συγκεκριμένα ζητήματα που αφορά.

<u>Επίπεδα συλλογικών διαπραγματεύσεων</u>

Οι γενικές συλλογικές συμβάσεις εργασίας που ρυθμίζουν γενικά τους όρους και τις συνθήκες απασχόλησης των υπαλλήλων που υπάγονται στον ν.2738/1999, καταρτίζονται ύστερα από διαπραγματεύσεις που διεξάγονται μεταξύ της πλέον αντιπροσωπευτικής τριτοβάθμιας συνδικαλιστικής οργάνωσης των πιο πάνω υπαλλήλων και του Δημοσίου σε κεντρικό επίπεδο. Οι ειδικές συλλογικές συμβάσεις εργασίας μπορούν να ρυθμίζουν όλα τα ζητήματα, τα οποία από τη φύση τους χρειάζονται ειδικότερη αντιμετώπιση ή αφορούν στις ιδιομορφίες και τις ιδιαίτερες συνθήκες εργασίας, με την προϋπόθεση ωστόσο ότι έγιναν δεκτά για να αποτελέσουν περιεχόμενο γενικής συλλογικής σύμβασης εργασίας. Οι συμβάσεις αυτές καταρτίζονται ανά Υπουργείο και εποπτευόμενο ν.π.δ.δ. και αυτοτελείς δημόσιες υπηρεσίες, ύστερα από διαπραγματεύσεις που διεξάγονται μεταξύ των αρμόδιων οργάνων του Δημοσίου και της πλέον αντιπροσωπευτικής δευτεροβάθμιας συνδικαλιστικής οργάνωσης. Στις περιπτώσεις που στους αντίστοιχους εργασιακούς χώρους υπάρχουν περισσότερες από μία αντιπροσωπευτικές δευτεροβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις κατά κλάδο ή ειδικότητα, η διαπραγμάτευση διεξάγεται με το αρμόδιο όργανο που εκπροσωπεί το Δημόσιο με όλες τις δευτεροβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις και με βάση τις θέσεις που έχουν διαμορφώσει από κοινού. Στις περιπτώσεις διεξαγωγής διαπραγματεύσεων για θέματα υπαλλήλων των ο.τ.α. α' και β βαθμίδας, στις διαπραγματεύσεις παρίστανται και εκπρόσωποι της Κεντρικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδος (Κ.Ε.Δ.Κ.Ε.) και της Ένωσης Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων Ελλάδος (Ε.Ν.Α.Ε.) αντίστοιχα. Ως προς την διαδικασία των διαπραγματεύσεων, επισημαίνεται μεταξύ άλλων, ότι η πλευρά των εργαζομένων δικαιούται να ζητήσει από την άλλη πλευρά πλήρη και ακριβή πληροφόρηση για την διευκόλυνση των διαπραγματεύσεων των υπό συζήτηση θεμάτων.

<u>Καταγγελία της ΣΣΕ και διαδικασία μεσολάβησης</u>

Οι συλλογικές συμβάσεις εργασίας που συνάπτονται για ορισμένο ή αόριστο χρόνο, αρχίζουν να ισχύουν από την ημέρα της δημοσίευσής τους στην ΦΕΚ και λήγουν με την πάροδο του χρόνου που συμφωνήθηκε ή με καταγγελία. Σύμφωνα με το άρθρο 9 του ν.2738/1999 η συλλογική σύμβαση εργασίας αόριστης διάρκειας μπορεί να καταγγελθεί μετά από ένα χρόνο από την έναρξη της ισχύος της, ενώ η καταγγελία πριν από την πάροδο του ενός χρόνου ή την λήξη της ΣΣΕ επιτρέπεται μόνο στην περίπτωση που έχουν μεταβληθεί σημαντικά οι συνθήκες που υπήρχαν κατά την υπογραφή της. Στην περίπτωση που οι διαπραγματεύσεις για την κατάρτιση συλλογικών συμβάσεων αποτύχουν, τα ενδιαφερόμενα μέρη μπορούν να ζητήσουν τις υπηρεσίες Μεσολαβητή. Η διαδικασία της μεσολάβησης αρχίζει με την κατάθεση σχετικής αίτησης από τα ενδιαφερόμενα μέρη, που υποβάλλεται από κοινού ή χωριστά μέσα σε προθεσμία πέντε ημερών από την ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων που κατέληξαν σε διαφωνία. Αν παρόλη τη μεσολάβηση τα μέρη δεν καταλήξουν σε συμφωνία μέσα σε προθεσμία 10 ημερολογιακών ημερών, ο Μεσολαβητής έχει δικαίωμα να υποβάλει τη δική του πρόταση, την οποία τα μέρη καλούνται να αποδεχθούν ή να απορρίψουν μέσα σε δέκα ημέρες από την κοινοποίησή της.

<u>Συλλογικές συμφωνίες</u>

Σύμφωνα με το άρθρο 13 του ν.2738/1999, η συλλογική διαπραγμάτευση για την ρύθμιση ζητημάτων των όρων και συνθηκών απασχόλησης των υπαλλήλων, που δεν ρυθμίζονται σύμφωνα με τις προβλεπόμενες διατάξεις του νόμου λόγω συνταγματικών περιορισμών, όπως κυρίως είναι τα ζητήματα των μισθών και των συντάξεων, μπορεί να καταλήγει σε συλλογική συμφωνία. Η συμφωνία αυτή δεν αποτελεί συλλογική σύμβαση εργασίας, συνεπάγεται ωστόσο, είτε την έκδοση κανονιστικών πράξεων, εφόσον τα θέματα της συμφωνίας μπορεί να ρυθμιστούν με αυτό τον τρόπο, είτε την προώθηση της σχετικής νομοθετικής ρύθμισης των θεμάτων της συμφωνίας. Η διαδικασία διαπραγμάτευσης των συλλογικών συμφωνιών διεξάγεται χωριστά αλλά παράλληλα με αυτή των συλλογικών συμβάσεων και ακολουθώντας τα ίδια ακριβώς στάδια.

<u>Οι θέσεις των αρμόδιων φορέων</u>

Τόσο η κυβέρνηση όσο και η Ανώτατη Διοίκηση Ενώσεων Δημόσιων Υπαλλήλων (ΑΔΕΔΥ) περιορίστηκαν σε σύντομες τοποθετήσεις προς τους δημοσιογράφους χωρίς να προχωρήσουν στην σύνταξη αναλυτικότερων ανακοινώσεων. Από την μεριά της Κυβέρνησης, η υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης χαρακτήρισε το ν.2738/1999 "Τομή στο ελληνικό διοικητικό σύστημα και στη σχέση δημοσίων υπαλλήλων και ελληνικού δημοσίου, αλλά και σημαντικό βήμα για τον εκδημοκρατισμό της

δημόσιας διοίκησης". Εκ μέρους των συνδικάτων, ο πρόεδρος της ΑΔΕΔΥ σε επιστολή του προς τον Πρωθυπουργό στο πλαίσιο της 64ης Διεθνούς Έκθεσης Θεσσαλονίκης (ΔΕΘ), επισήμανε ότι η ΑΔΕΔΥ ελπίζει "ο νέος θεσμός των Συλλογικών Διαπραγματεύσεων να συμβάλλει στην αντιμετώπιση των προβλημάτων της Δημόσιας Διοίκησης και στη διαμόρφωση κουλτούρας διαλόγου στην Εκτελεστική Εξουσία, ώστε σοβαρά προβλήματα να μην αντιμετωπίζονται με μονομερείς πρακτικές". Ωστόσο, σε αντίθεση με την πλειοψηφία της ΑΔΕΔΥ, παρατάξεις της ΑΔΕΔΥ που πρόσκεινται στην αριστερά ζητούν την απόσυρση ολόκληρου του νόμου εκτιμώντας ότι ο ν.2738/1999 ψευδώς φέρει τον τίτλο των "Συλλογικών διαπραγματεύσεων στη δημόσια διοίκηση" και επισημαίνοντας ότι οι ρυθμίσεις για τις συλλογικές διαπραγματεύσεις στο Δημόσιο δεν κατοχυρώνουν ένα βασικό συλλογικό δικαίωμα για τους εργαζόμενους στο Δημόσιο αφού κρίσιμα θέματα όπως οι μισθοί και οι συντάξεις εξαιρούνται από τη διαδικασία των ΣΣΕ. Η παρατήρηση αυτή συμπίπτει και με τις παρατηρήσεις-θέσεις της ΑΔΕΔΥ στις σχετικές διατάξεις, που κοινοποίησε η ΕΕ της ΑΔΕΔΥ με επιστολή της στον τότε Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης στις 15 Μαίου 1998. Σύμφωνα με το περιεχόμενο της επιστολής, η βασικότερη αδυναμία του νόμου είναι ότι δεν κατοχυρώνει το δικαίωμα υπογραφής ΣΣΕ στο σύνολο των θεμάτων που αφορούν στους όρους και τις συνθήκες απασχόλησης των δημόσιων υπαλλήλων.

<u>Σχόλιο</u>

Είναι φανερό ότι η ψήφιση του ν.2738/1999, τουλάχιστον σε ό,τι αφορά την κατοχύρωση του δικαιώματος των δημόσιων υπαλλήλων να διαπραγματεύονται τους όρους και τις συνθήκες απασχόλησής τους και να καταρτίζουν ΣΣΕ, ικανοποιεί ένα χρόνιο αίτημα του δημοσιοϋπαλληλικού συνδικαλιστικού κινήματος που τα τελευταία χρόνια έχει προβληθεί και διεκδικηθεί από όλες τις Δημοσιοϋπαλληλικές Οργανώσεις (βλ. GR9809190n). Σύμφωνα με την ΑΔΕΔΥ ωστόσο, η επίκληση των συνταγματικών περιορισμών (άρθρα 80 και 103) από την Κυβέρνηση, σε σχέση με την αδυναμία υπογραφής ΣΣΕ για τους μισθούς, τις συντάξεις και την σύσταση οργανικών θέσεων, δεν αναιρεί το πολιτικό ζητούμενο που συνδέεται με την έκφραση της πραγματικής βούλησης της Κυβέρνησης να οδηγεί η συλλογική διαπραγμάτευση σε δεσμευτική συμφωνία και για τα ζητήματα αυτά. Στο πλαίσιο αυτό, η ΑΔΕΔΥ επισημαίνει ότι η τυπική εφαρμογή της συμφωνίας αυτής θα είναι ευθύνη της Κυβέρνησης η οποία σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα θα αναλαμβάνει την ευθύνη να εκδώσει τις ανάλογες διοικητικές πράξεις ή να εισάγει για ψήφιση στην Βουλή τους σχετικούς νόμους. Προς την κατεύθυνση αυτή, ενόψει της αναθεώρησης του Συντάγματος, η ΑΔΕΔΥ επιδιώκει συνταγματικές κατοχυρώσεις και αλλαγές που θα διασφαλίζουν την δυνατότητα διαπραγμάτευσης και σύναψης ΣΣΕ στο σύνολο των θεμάτων που

αφορούν στους όρους και τις συνθήκες απασχόλησης των δημόσιων υπαλλήλων. Στην περίπτωση που κάτι τέτοιο δεν επιτευχθεί, δημιουργούνται εύλογα ερωτηματικά για την αποτελεσματικότητα της διαπραγματευτικής δύναμης του δημοσιοϋπαλληλικού συνδικαλιστικού κινήματος.

Οι άνεργοι οργανώνονται και στην Ελλάδα

του Δημήτρη Α. Κατσορίδα

1. Εισαγωγή

Η αύξηση της ανεργίας σε ολόκληρο τον κόσμο είναι ένα από τα βασικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι εργαζόμενοι και η νεολαία.

Ιδιαίτερα στην Ελλάδα, ο αριθμός των μακροχρόνια ή μερικώς ανέργων αυξήθηκε με μεγάλη ταχύτητα, φθάνοντας τις 470.000 άτομα. Το μεγαλύτερο ποσοστό τους είναι νέοι κάτω των 25 ετών, γυναίκες και ανειδίκευτοι εργάτες.

Στην προκειμένη περίπτωση, η πιο επικίνδυνη προοπτική από τη διόγκωση της ανεργίας είναι ότι αξιοποιείται από την εργοδοτική πλευρά για την περαιτέρω συμπίεση του εισοδήματος των εργαζομένων, με αύξηση της εντατικοποίησης της εργασίας, με αυταρχισμό και συνεχή έλεγχο, ενώ ταυτόχρονα προωθείται η διαίρεση της εργατικής τάξης με τη "μαύρη" εργασία, όπως για παράδειγμα η δουλειά μισής μέρας στο σπίτι ή σε μικρά εργαστήρια, χωρίς κοινωνικοασφαλιστικά και συνδικαλιστικά δικαιώματα. Όμως, ακόμη πιο άσχημη εξέλιξη είναι εκείνη στην οποία οι εργαζόμενοι τίθενται αντιμέτωποι μεταξύ τους, διαιρεμένοι σε αυτούς που έχουν εργασία και σε αυτούς που αναζητούν εργασία, ο λεγόμενος *"βιομηχανικός εφεδρικός στρατός"*,ο οποίος πολλές φορές χρησιμοποιείται προκειμένου να αφαιρεθούν κατακτήσεις των εργαζομένων.

Δεν είναι, λοιπόν, τυχαίο που μέσα σ' αυτές τις συνθήκες τα πρώτα θύματα είναι οι πιο αδύναμες ομάδες ανθρώπων: οι νέοι, οι γυναίκες, τα άτομα με ειδικές ανάγκες, οι μειονότητες, οι μετανάστες, οι ηλικιωμένοι.

Οι *συνέπειες* από την ανεργία είναι οδυνηρές: Επιδεινώνονται οι συνθήκες ζωής των εργαζομένων, σπάει η ενότητα και η συλλογικότητα της εργατικής τάξης, ενισχύονται οι συντεχνιακές τάσεις στις γραμμές του εργατικού κινήματος, μειώνονται οι δυνατότητες οργανωμένης παρέμβασής του, μετατρέπεται ο συσχετισμός δύναμης υπέρ του κεφαλαίου, αναβιώνουν τα πιο αντιδραστικά ανακλαστικά μερίδων της εργατικής τάξης

(π.χ. ρατσισμός και ξενοφοβία), τα αιτήματα γίνονται αμυντικά για την υπεράσπιση της θέσης εργασίας και μπαίνει σε λειτουργία η διαδικασία αποκοινωνικοποίησης μιας σειράς ανθρώπων (Δ. Κατσορίδας, 1998).

Για την εργοδοτική πλευρά δεν τίθεται ζήτημα εξάλειψης της ανεργίας. Μπορούμε, μάλιστα, να ισχυριστούμε ότι δεν εκπλήσσονται καθόλου από τη μαζική ανάπτυξη της ανεργίας σε ένα κλάδο ή σε μια περιοχή, για τον πολύ απλό λόγο ότι την προβλέπουν και σε αρκετές περιπτώσεις τη σχεδιάζουν. Το όλο πρόβλημα γι' αυτούς είναι ζήτημα ρύθμισης του όγκου της ανεργίας, του χρόνου παραμονής κάθε ανέργου στις στρατιές της εφεδρείας, της κινητικότητας των εργαζομένων κτλ.

2. Το ζήτημα της ανεργίας

Η ανεργία είναι ζήτημα στρατηγικής σημασίας, τόσο για την εργατική τάξη όσο και για το κεφάλαιο. Και ζητήματα στρατηγικής σημασίας δεν επιδέχονται, μόνο, λύσεις τακτικού χαρακτήρα (π.χ. επιδόματα, επανακατάρτιση κτλ.), αλλά προτάσεις και λύσεις στρατηγικού χαρακτήρα, όπως είναι η μείωση των ωρών εργασίας στις 35 ώρες, η οποία θα δημιουργήσει περίπου στις 180.000 νέες θέσεις εργασίας (Η. Ιωακείμογλου, 1997).

Οι διεκδικήσεις αυτές *ενοποιούν τις διάσπαρτες δυνάμεις των ανέργων* και προφυλάσσουν από την εξαθλίωση ένα μεγάλο κομμάτι εργαζομένων, το οποίο δίχως επίδομα ανεργίας κινδυνεύει να περιθωριοποιηθεί ή ακόμα και να φασιστικοποιηθεί.

Οι άνεργοι δεν έχουν να αντιμετωπίσουν, μόνο, τη στενότητα που υπάρχει στην αγορά εργασίας, όπου δεν δημιουργούνται νέες θέσεις εργασίας, αλλά και τη δυσκολία συγκρότησης οργανωμένης ομάδας, προκειμένου να διεκδικήσουν τα αιτήματά τους. Η δυσκολία έγκειται στο γεγονός ότι ανήκουν σε διαφορετικές κατηγορίες, κοινωνικές ομάδες, επαγγέλματα, περιοχές, φύλο και έχουν διαφορετική μόρφωση. Κατά συνέπεια, το εν λόγω κίνημα των ανέργων και των "απασχολίσημων" θα είναι ένα πρώτο βήμα ώστε να πάψουν αυτές οι κατηγορίες ανθρώπων να νιώθουν περιθωριοποιημένοι.

Οι παραπάνω διαπιστώσεις έχουν ωθήσει τα συνδικάτα να συμβάλλουν στη συγκρότηση ενός *κινήματος ενάντια στην ανεργία*, άμεσα συνδεδεμένο με αυτά, το οποίο θα ενοποιεί τις διάσπαρτες δυνάμεις των ανέργων και των επισφαλώς απασχολουμένων.

Σχετικά με το *κίνημα των ανέργων*, ήδη, η ΓΣΕΕ έκανε το πρώτο βήμα υιοθέτησης της εν λόγω πρότασης, θεωρώντας ως σοβαρό ζήτημα την *"εξεύρεση ενός κεντρικού κοινού σημείου επαφής με τους ανέργους"*. Τέτοιο σημείο είναι *"η ενίσχυση των πρωτοβουλιών ομάδων ανέργων και η διευκόλυνσή τους από το συνδικαλιστικό κίνημα να διεκδικήσουν μορφές συμμετοχής σε όλες τις διαδικασίες που εμπλέκονται με τους φορείς που προωθούν αναπτυξιακούς στόχους, τις υπηρεσίες πρόνοιας, τις δημόσιες υπηρεσίες και το κυριότερο τον ΟΑΕΔ. Πόροι για την ενίσχυση παρόμοιων δράσεων μπορούν να εξευρεθούν από το λογαριασμό ΕΚΛΑ, την Τοπική*

Αυτοδιοίκηση, ή άλλες πηγές" (Απόφαση της Διοίκησης της ΓΣΕΕ - 12/2/1997, με γενικό τίτλο: *Η παρέμβαση του συνδικαλιστικού κινήματος για την ανεργία*, σελ.43, παράγραφος ε: *Κίνημα ανέργων - σχέσεις αλληλεγγύης*)

3. Οι άνεργοι οργανώνονται και στην Ελλάδα

Ήδη, οι άνεργοι άρχισαν να οργανώνονται και στην Ελλάδα.

Στο *Μαντούδι* της Εύβοιας *δημιουργήθηκε συνδικάτο ανέργων*, όπως παλαιότερα είχαν μετατρέψει το σωματείο τους και οι απολυμένοι από την ΕΑΣ. Βέβαια, αυτό ήταν μοιραίο να γίνει, διότι στο Μαντούδι η συντριπτική πλειοψηφία των κατοίκων είναι άνεργοι (περίπου οι επτά στους δέκα) και από τους 2.500 κατοίκους της περιοχής μόλις οι 500 εργάζονται σύμφωνα με τα δημοσιεύματα των εφημερίδων (Γ. Βλάχος, 1998). Οι συνέπειες δεν είναι μόνο οδυνηρές για τους άνεργους της εν λόγω περιοχής, αλλά και για τις υπόλοιπες κοινωνικές ομάδες (εμπορικά καταστήματα, μικρομεσαίες επιχειρήσεις κτλ.), επειδή οι επιπτώσεις στην τοπική οικονομία είναι αλυσιδωτές.

Το πιο σημαντικό είναι ότι αυτή η προσπάθεια των κατοίκων του Μαντουδίου, όπως και των Γάλλων ανέργων, έχει λειτουργήσει ως *παράδειγμα* και για άλλους άνεργους ή επισφαλώς απασχολούμενους στην Ελλάδα σε διάφορες περιοχές (π.χ. Θεσσαλονίκη, Πάτρα κλπ.).

Μέχρι τώρα, εκτός από την περιοχή του Μαντουδίου, έχουν δημιουργηθεί οι εξής οργανώσεις ανέργων στην Ελλάδα:

- *Αθήνα:* Μία από τις πρώτες προσπάθειες ήταν η σύσταση της *Επιτροπής Αγώνα Ανέργων*, με σκοπό να συσπειρώσει άνεργους, ωρομίσθιους και μερικώς απασχολούμενους. Μάλιστα, η Ομοσπονδία Εργατών Κλωστοϋφαντουργίας-Ιματισμού-Δέρματος (ΟΕΚΙΔΕ) είχε παραχωρήσει και ειδικό χώρο για να στεγάζεται η εν λόγω *Επιτροπή* (Ριζοσπάστης, 1998). Επίσης, το Εργατικό Κέντρο Αθήνας (ΕΚΑ) έχει δημιουργήσει *Επιτροπή Ανεργίας και Κοινωνικών Προβλημάτων,* η οποία έχει θέσει ως προτεραιότητα *καταρχήν* τη δημιουργία αντίστοιχης Επιτροπής στο 4ο Διαμέρισμα του Δήμου της Αθήνας (Σεπόλια-Κολωνό), όπου η ανεργία είναι ιδιαίτερα αυξημένη (περιοδικό Δρομολόγια, 1999, σελ.14). Η Επιτροπή του εν λόγω Διαμερίσματος, θα έχει μόνιμη λειτουργία, θα διαθέτει ειδικό χώρο, θα οργανώνει εκδηλώσεις και θα συμβάλλει στην ψυχολογική υποστήριξη των ανέργων. Εξίσου σημαντική είναι η προσπάθεια που γίνεται με το περιοδικό *Δρομολόγια,* ένα περιοδικό πόλης, του οποίου η διανομή και η πώληση γίνεται αποκλειστικά από ανθρώπους που έχουν άμεσο βιοποριστικό πρόβλημα, είναι άνεργοι ή άστεγοι. Από τις 400 δραχμές της τιμής πώλησης, οι 200 είναι για τον πωλητή, δίνοντας έτσι την ευκαιρία στους άνεργους να λαμβάνουν ένα μικρό *εισόδημα* από τη διακίνηση τού εν λόγω εντύπου ενώ ταυτόχρονα να παραμένουν μάχιμοι. Τα *Δρομολόγια* είναι μια εναλλακτική πρόταση για την απόκτηση ενός μικρού εισοδήματος. Φιλοδοξία του περιοδικού, όπως το ίδιο ομολογεί, είναι η

δημιουργία κοινωνικού ιστού και αλληλεγγύης στην πόλη και η δημιουργία αμφίδρομης σχέσης μεταξύ πωλητών, αναγνωστών και συντακτών.

- *Μπραχάμι:* Τοπικό Δίκτυο Αλληλοβοήθειας Ανέργων έχει συσταθεί στην περιοχή, το οποίο συσπειρώνει όχι μόνο τους άνεργους αλλά και τους εργαζόμενους που αντιμετωπίζουν τον κίνδυνο της ανεργίας, καθώς και τους μετανάστες. Οι αποφάσεις λαμβάνονται από τη γενική συνέλευση του τοπικού Δικτύου με *διαδικασίες άμεσης δημοκρατίας* (Η Εποχή, 1998).
- *Περιστέρι:* Σημαντικό έργο έχουν να επιδείξουν και οι δύο Επιτροπές κατά της Ανεργίας στην εν λόγω περιοχή. Η πρώτη Επιτροπή με την επωνυμία *Ένωση Δυτικής Αθήνας Κατά της Ανεργίας-Ανεργία STOP*, ιδρύθηκε στις 28/3/1998. Είναι μια κίνηση ανεξάρτητη και ανοιχτή σε όλους, η οποία φιλοδοξεί να μιλήσει και να δράσει για το πρόβλημα της ανεργίας, ενώ πριν τη συγκρότησή της είχαν προηγηθεί εξορμήσεις σε χώρους εργασίας, στις γειτονιές και στη βιομηχανική ζώνη της πόλης (Σ. Βουραζέρης, 1998). Η δεύτερη, η οποία φέρει το όνομα *Επιτροπή Πρωτοβουλίας Πολιτών Περιστερίου κατά της Ανεργίας,* συσπειρώνει άνεργους, ημιαπασχολούμενους, αλλά και εργαζόμενους της περιοχής. Βρίσκεται σε σύνδεση με το Ε.Κ.Α. και στους άμεσους στόχους της συμπεριλαμβάνονται η δημιουργία δικτύου υποστήριξης ανέργων, η προσπάθεια δημιουργίας επιτροπών στις γειτονιές της περιοχής, καθώς και η συνεργασία με τα Ινστιτούτα των εργαζομένων για την ανάλυση και τεκμηρίωση των πολλαπλών προβλημάτων που δημιουργεί η ανεργία (Η Αυγή, 1999).
- *Πάτρα:* Το σωματείο ανέργων και υποαπασχολούμενων *"Η Αλληλεγγύη"*, δημιουργήθηκε κατά κύριο λόγο από άνεργους της Πειραϊκής Πατραϊκής και της Πιρέλι και αριθμεί 200 μέλη, στην πλειοψηφία τους γυναίκες και νέοι (Η Εποχή, 1998α και Γ. Αλεξάτος, 1999). Επίσης, στο Καταστατικό του σωματείου υπάρχει άρθρο που προβλέπει την εγγραφή και τη συμμετοχή άνεργων αλλοδαπών.
- *Θεσσαλονίκη:* Το Εργατικό Κέντρο Θεσσαλονίκης έχει πάρει απόφαση για δημιουργία *Τομέα Ανέργων* σε αυτό, ο οποίος θα εκπροσωπείται και στα όργανα του συνδικαλιστικού κινήματος ως αναπόσπαστο κομμάτι του (Η Αυγή, 1998). Επίσης, την 1η Μαίου 1998 συστάθηκε, στη Θεσσαλονίκη, "την πρωτεύουσα της ανεργίας" όπως την χαρακτηρίζουν, το *Κίνημα Ανέργων*, το οποίο αποτελείται όχι μόνο από άνεργους, αλλά και εργαζόμενους. Από τον Οκτώβριο του 1998 ίδρυσε και *"Στέκι Ανέργων"*, ως ένα χώρο επικοινωνίας και αλληλεγγύης, το οποίο έχει εγγεγραμμένους περισσότερα από 500 μέλη. Το *"Στέκι των Ανέργων"*, που στεγάζεται στην οδό Δ. Παπαθανασίου 56, στην περιοχή της Ξηροκρήνης, λειτουργεί καθημερινά και προσφέρει ενημέρωση για θέσεις εργασίας που υπάρχουν και για διάφορα ευρωπαϊκά προγράμματα. Βασικός του στόχος είναι να αναπτυχθεί συλλογική προσπάθεια ώστε να υπάρξει και συλλογική επίλυση του προβλήματος της ανεργίας. Στις Ευρωεκλογές του Ιουνίου 1999, το *Κίνημα Ανέργων* κατέβηκε με δικό του ψηφοδέλτιο, λαμβάνοντας 14.000 περίπου ψήφους. Σκοπός της συγκεκριμένης πολιτικής πράξης δεν ήταν η ίδρυση νέου πολιτικού φορέα, όπως οι ίδιοι ομολογούν, αλλά να καταδείξει την παντελή απουσία πολιτικής βούλησης για την κοινωνική προστασία των ανέργων, να συνενώσει τις δυνάμεις τους πανελλαδικά φέρνοντας στο προσκήνιο το πρόβλημα της ανεργίας, να συντονίσει τη δράση του με ανάλογες κινήσεις στην Ευρώπη (π.χ. με το

γαλλικό κίνημα ανέργων), ώστε κατόπιν να ασκηθεί αποτελεσματική πίεση προς όλες τις κατευθύνσεις (εφημερίδες Μακεδονία, 1999, σελ.5 και Ελληνικός Βορράς, 1999, σελ.14).

- *Πρέβεζα:* Σωματείο ανέργων δημιουργήθηκε και στην Πρέβεζα, για τη συγκρότηση του οποίου πρωτοστάτησαν αρχικά πτυχιούχοι άνεργοι με τη συνδρομή του Εργατικού Κέντρου της περιοχής, τη ΓΣΕΕ και τον ΟΑΕΔ. Σήμερα στο σωματείο συσπειρώνονται άνεργοι ανεξαρτήτως μορφωτικού επιπέδου, ενώ η εν λόγω κίνηση πιστεύει στην δημιουργία πανελλαδικού Δικτύου ανέργων.

Η ίδρυση σωματείων ανέργων αποτελεί *πανευρωπαϊκή πρωτοτυπία* και αποτελούν, ουσιαστικά, τα πρωτοβάθμια όργανα στην προσπάθεια συγκρότησης *πανελλαδικού κινήματος ενάντια στην ανεργία.*

Το επόμενο βήμα είναι να ανακαλύψουν τρόπους να συναντηθούν μεταξύ τους, καθώς επίσης με όλο τον πληθυσμό (μαθητές, φοιτητές, μισθωτοί, συνταξιούχοι κλπ.) και να οργανωθούν, βγαίνοντας από την προσωπική αδράνεια που τους έχει επιφέρει η ανεργία.

Έτσι, σε μια προσπάθεια να δικτυωθούν μεταξύ τους πανελλαδικά οι άνεργοι, οι επισφαλώς απασχολούμενοι και γενικά όσοι είναι ενάντια στην ανεργία, πραγματοποιήθηκε, το Σάββατο 11 Σεπτέμβρη, συνάντηση στην Αθήνα, στην οποία συμμετείχαν εκπρόσωποι από το σωματείο ανέργων της Πάτρας, του Μαντουδίου, το Στέκι Ανέργων Θεσσαλονίκης, την Ένωση Δυτικής Αθήνας κατά της Ανεργίας, το σωματείο εργαζομένων στο ΜΙΝΙΟΝ, τα συνδικάτα της Ζώνης του Περάματος και την Πανελλήνια Ένωση Αδιόριστων Εκπαιδευτικών (Κ. Σβόλης, 1999). Από την εν λόγω σύσκεψη έγινε κατανοητό ότι εξαιτίας των διαφορετικών συνθηκών, ανά περιοχή, το κίνημα των ανέργων μπορεί να αναπτυχθεί *μόνο* μέσα από μια πολύμορφη ανάπτυξη των οργάνων πάλης, όπως για παράδειγμα συνδικάτα ανέργων, επιτροπές ανέργων σε εργασιακά σωματεία, δημιουργία στεκιών κλπ., τα οποία θα συντονίζουν τη δράση τους και θα σέβονται τις διαφορετικές απόψεις.

Τέλος, είναι αναγκαίο να επισημάνουμε ότι το πρόβλημα της ανεργίας φέρνει μπροστά μας μια από τις σημαντικότερες όψεις του φασιστικού κινδύνου. Διότι, η προσπάθεια των φασιστικών και ρατσιστικών οργανώσεων να αποκτήσουν μαζική βάση σε μια σειρά ευρωπαϊκών χωρών, στήνει τις δημαγωγικές της παγίδες, κατά κύριο λόγο, γύρω από τη μάζα των ανέργων. Εμφανέστατα η προσπάθεια αυτή εκδηλώθηκε στη Γαλλία.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Η Αυγή (1998), *"Το Εργατικό Κέντρο Θεσσαλονίκης "υιοθετεί" τους άνεργους"*, 4 Φεβρουαρίου.
- Η Αυγή (1999), *"Κινήματα ανέργων παντού!"*, 30 Απριλίου.
- Αλεξάτος Γ. (1999), *"Οι άνεργοι αυτοοργανώνονται"*, εφημερίδα Η Εποχή, 18 Ιουλίου.

- Βλάχος Γ. (1998), *"Στο Μαντούδι το πρώτο συνδικάτο των ανέργων"*, εφημερίδα Εξουσία, 22 Ιανουαρίου.
- Βουραζέρης Σ. (1998), *""Ανεργία-Stop" ιδρύθηκε στο Περιστέρι"*, εφημερίδα Πριν, 26 Απριλίου.
- Γ.Σ.Ε.Ε. (1997), *Η παρέμβαση του Συνδικαλιστικού Κινήματος για την ανεργία. Θέσεις και πρόγραμμα δράσης της Γ.Σ.Ε.Ε. για την ανεργία και την απασχόληση.* Απόφαση της Διοίκησης της Γ.Σ.Ε.Ε. -12 Φεβρουαρίου 1997.
- Δρομολόγια (περιοδικό, 1999), *"Η επιτροπή ανέργων του Εργατικού Κέντρου Αθήνας"* (συνέντευξη με το μέλος της Διοίκησης του Ε.Κ.Α. και υπεύθυνο για τα θέματα της ανεργίας, Λεωνίδα Καρύγιαννη), Ιούνιος, τεύχος 10.
- Ελληνικός Βορράς (εφημερίδα, 1999), *"Κάθοδο στις Ευρωεκλογές αποφάσισε το "Κίνημα Ανέργων""*, 21 Φεβρουαρίου.
- Η Εποχή (1998), *"Τοπικό δίκτυο αλληλοβοήθειας ανέργων"*, 1 Φεβρουαρίου.
- Η Εποχή (1998[α]), *"Συνάντηση ανέργων στην Πάτρα"*, 26 Απριλίου.
- Ιωακείμογλου Η. (1997), *"Η μείωση του χρόνου εργασίας χωρίς μείωση των αποδοχών και οι επιπτώσεις της στην απασχόληση και την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας"*, περιοδικό Ενημέρωση (ΙΝ.Ε/ΓΣΕΕ), Ιούνιος, τεύχος 26.
- Κατσορίδας Δ. (1998), *"Αιτίες και συνέπειες της ανεργίας και η ανάγκη δημιουργίας κινήματος ανέργων"*, στο συλλογικό τόμο με γενικό τίτλο: *"Ανεργία: Μύθοι και πραγματικότητα"*, σε συνεργασία με Χλέτσο Μ., Καρασαββόγλου Α., Ναξάκη Χ. Ιωακείμογλου Η., *Εναλλακτικές Εκδόσεις*, Αθήνα.
- Μακεδονία (εφημερίδα, 1999), *"Ευρωψηφοδέλτιο ανέργων στον αγώνα για την απασχόληση. Πρωτοβουλία που άρχισε στη Θεσσαλονίκη"*, 8 Ιανουαρίου.
- Νταγιάντης Γ. (1998), *"Το κίνημα των ανέργων στη Γαλλία"*, περιοδικό Άρδην, Οκτώβριος-Νοέμβριος, τεύχος 16.
- Ριζοσπάστης (1998), *"Οι άνεργοι είναι ΕΔΩ!"*, 27 Φεβρουαρίου.
- Σβόλης Κ. (1999), *"Συντονίζονται οι άνεργοι. Πραγματοποιήθηκε σύσκεψη για ένα πανελλαδικό κίνημα ανέργων"*, εφημερίδα Η Εποχή, 19 Σεπτεμβρίου.
- Σουμέλη Ευαγγελία (1998), *"Το πρώτο σωματείο ανέργων στην Ελλάδα"*, Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο Εργασιακών Σχέσεων: *Κύρια Θέματα.*

Τα στοιχεία του Κοινωνικού Προϋπολογισμού για τη Κοινωνική Πρόνοια.

Του Γιώργου Κολλιά

Οι συνολικές δαπάνες για τη Κοινωνική Προστασία για το έτος 1999 σύμφωνα με το Κοινωνικό Προϋπολογισμό ανέρχονται στο ποσό των 7.480.546 εκατομμυρίων δραχμών. Η Κοινωνική Πρόνοια στην Ελλάδα απορροφά ένα πολύ μικρό μέρος των κονδυλίων που διατίθενται συνολικά για τη κοινωνική προστασία Από τα στοιχεία του Κοινωνικού Προϋπολογισμού για το 1999, προκύπτει, ότι για τη Κοινωνική Πρόνοια δαπανώνται 230.622 εκατομμύρια δραχμές (3,08%) για την Υγεία 728.890 εκατομμύρια δραχμές (9,74%) ενώ για τη Κοινωνική Ασφάλιση η οποία απορροφά τη μερίδα του λέοντος, δαπανάται το ποσό των 6.521.034 εκατομμυρίων δραχμών, (87,18%) (διάγραμμα 1).

Η δημοσιονομική κατάσταση των φορέων Κοινωνικής Πρόνοιας απεικονίζεται στο διάγραμμα 2, όπου το 1999 συγκριτικά με το 1998 παρουσιάζει φθίνουσα πορεία. Ειδικότερα σε ότι αφορά στις δαπάνες τα στοιχεία του Κοινωνικού Προϋπολογισμού δείχνουν ότι για το 1999 έφθασαν στο ποσό των 79.377.610 χιλιάδες δραχμές έναντι των 127.393.248 χιλιάδων δραχμών το 1998. Σημαντική υστέρηση παρουσιάζουν και τα έσοδα όπου το 1999 συγκεντρώθηκε το ποσό των 25.115.197 χιλιάδων δραχμών αντί του ποσού των 34.467.035 χιλιάδων δραχμών το 1998. Μεγάλη μείωση παρουσιάζει η κρατική επιχορήγηση φθάνοντας στο ποσό των 49.545.754 έναντι των 82.748.216 χιλιάδων δραχμών το 1998.

Ένα μεγάλο μέρος των δαπανών των Ιδρυμάτων Κοινωνικής Πρόνοιας καλύπτεται από την κρατική επιχορήγηση. Η επιχορήγηση από τον Τακτικό Κρατικό Προϋπολογισμό για την Πρόνοια διοχετεύεται μέσω των Ιδρυμάτων Προστασίας Ηλικιωμένων και Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες, των Ιδρυμάτων Προστασίας και Αγωγής Οικογένειας και Παιδιού, και των Ιδρυμάτων Κοινωνικής Εργασίας και Πρόνοιας τα οποία διέπονται υπό καθεστώς είτε Δημοσίου (ΝΠΔΔ), είτε Ιδιωτικού Δικαίου (ΝΠΙΔ).

Από την ανάλυση των εσόδων των Ιδρυμάτων Κοινωνικής Πρόνοιας δημόσιου και ιδιωτικού δικαίου προκύπτει ότι η άσκηση κοινωνικής πολιτικής στην Ελλάδα από τη μεριά του κράτους, αφορά πρωτίστως τους ηλικιωμένους και τα άτομα με ειδικές ανάγκες και δευτερευόντως άλλες κοινωνικές κατηγορίες όπως για παράδειγμα η οικογένεια. Ειδικότερα, η κρατική επιχορήγηση στη περίπτωση των Ιδρυμάτων Προστασίας Ηλικιωμένων και Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες ενισχύει κατά κύριο λόγο τα ΝΠΔΔ. Έτσι, το 1999 το ύψος της κρατικής επιχορήγησης ήταν της τάξης των 7.265.024 χιλιάδων δραχμών (56% του συνόλου των εσόδων) ενώ για τα Ν.Π.Ι.Δ το ύψος χρηματοδότησης

από το κράτος ανέρχεται στο ποσό των 5.245.275 χιλιάδων δραχμών (37% περίπου του συνόλου των εσόδων). (διάγραμμα 3).

Διαφορετική είναι η εικόνα στη περίπτωση των Ιδρυμάτων Προστασίας και Αγωγής Οικογένειας και Παιδιού όπου παρατηρείται μετατόπιση (έστω και μικρής) του μεγαλύτερου μέρους των κρατικών κονδυλίων στα Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου (Διάγραμμα 4). Συγκεκριμένα το ύψος της κρατικής επιχορήγησης των Ιδρυμάτων με καθεστώς Ιδιωτικού Δικαίου για το 1999 είναι της τάξης των 18.869.424 χιλιάδων δραχμών (69,7% περίπου, επί του συνόλου των εσόδων), ενώ το αντίστοιχο ποσό για τα Ιδρύματα Δημοσίου Δικαίου ανήλθε στο ποσό των 18.078.038 χιλιάδων δραχμών (72%, περίπου επί του συνόλου των εσόδων).

διάγραμμα 1

Πηγή: Κοινωνικός Προϋπολογισμός 1999

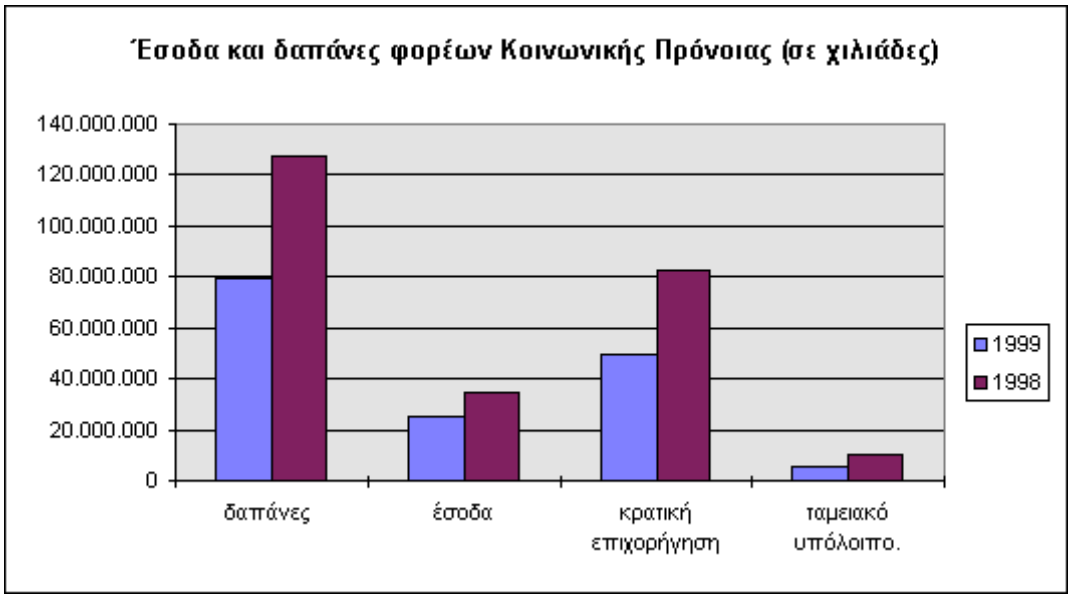

διάγραμμα 2

Πηγή: Κοινωνικός Προϋπολογισμός 1999

διάγραμμα 3

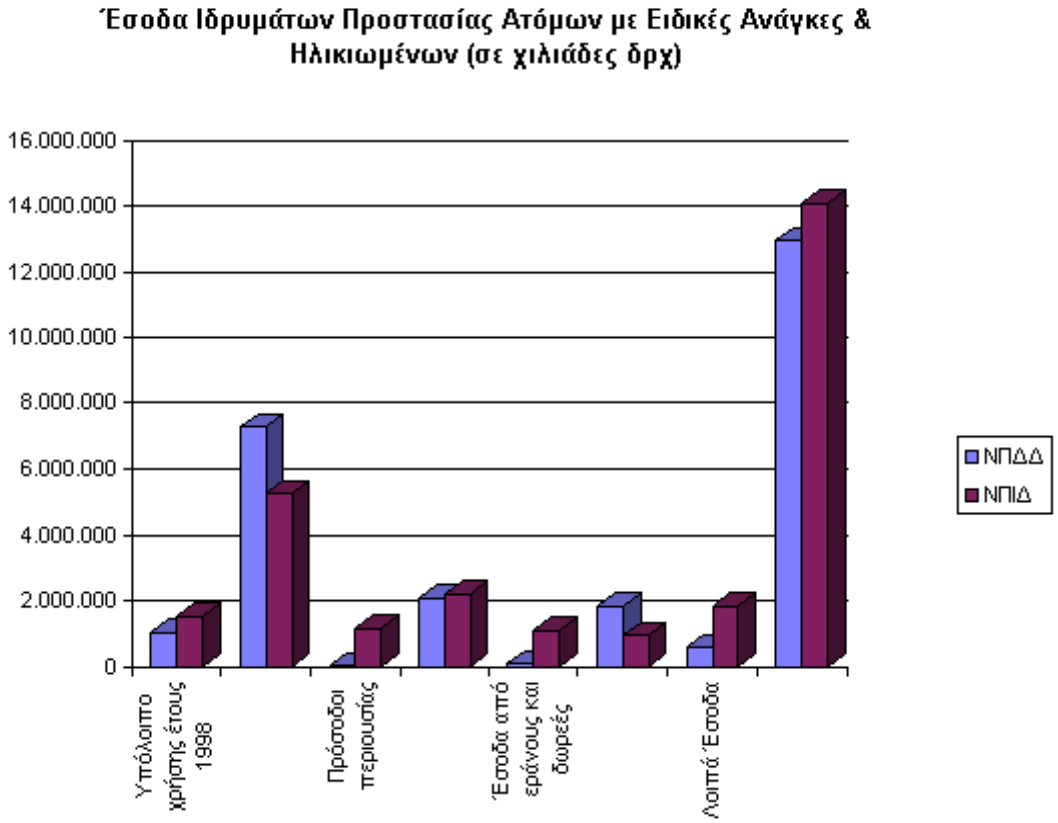

Πηγή: Κοινωνικός Προϋπολογισμός 1999.

διάγραμμα 4

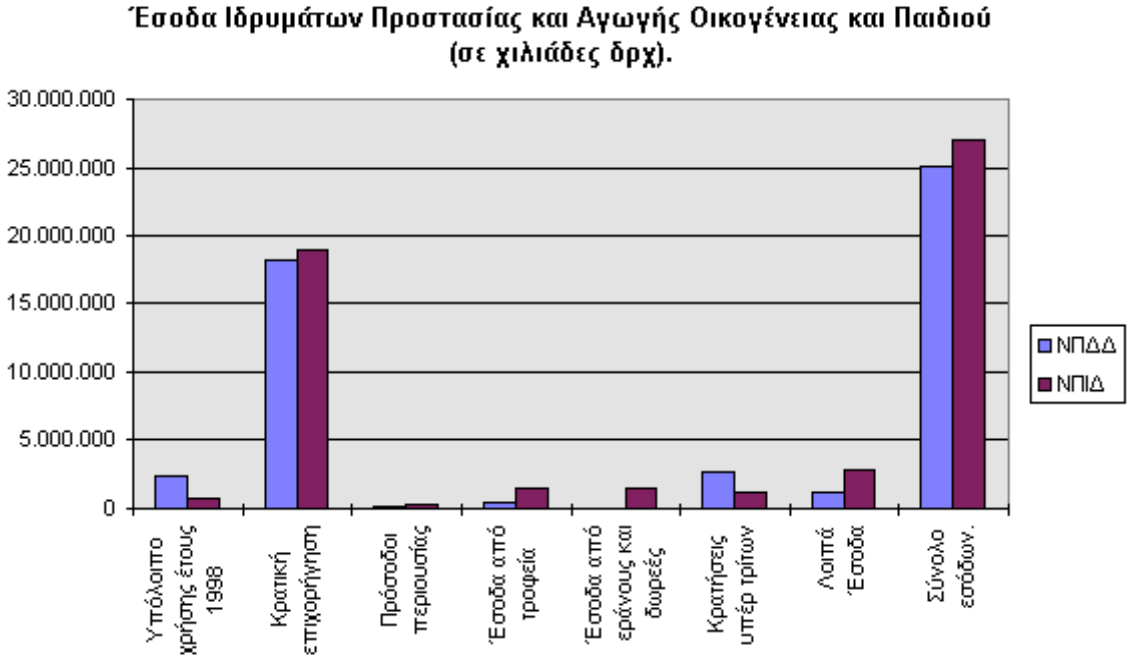

Πηγή: Κοινωνικός Προϋπολογισμός 1999.

διάγραμμα 5

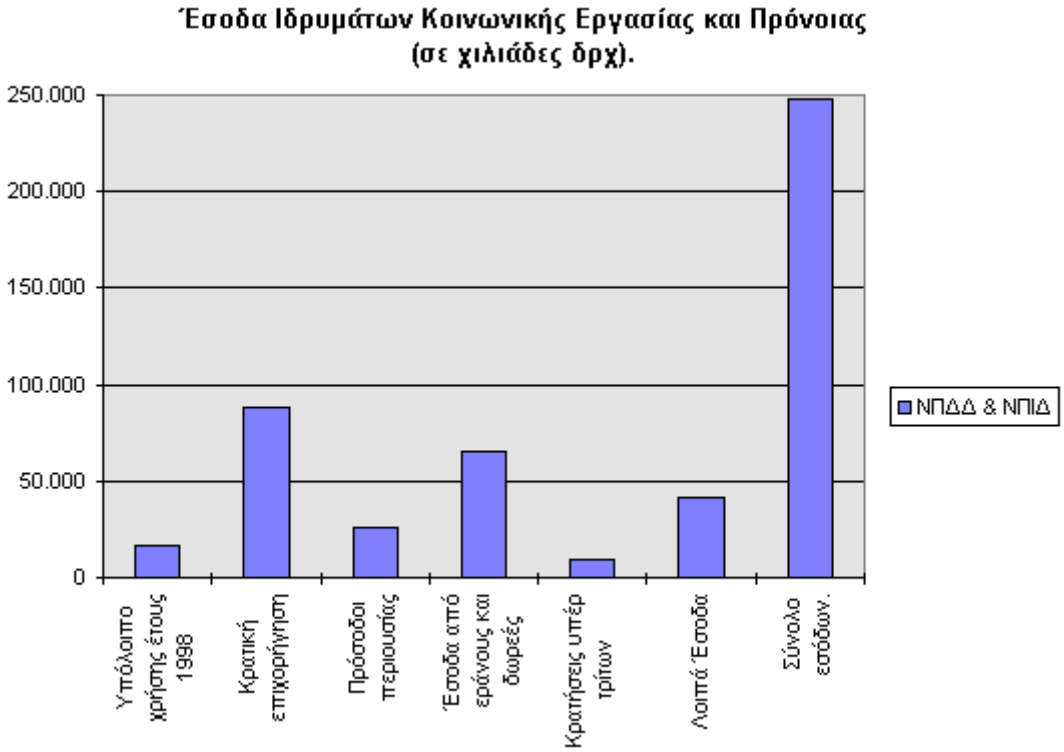

Πηγή: Κοινωνικός Προϋπολογισμός.

Το Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, για τα οικογενειακά επιδόματα.

Επιμέλεια: Ε. Σουμέλη

Η πρόσφατη απόφαση της 28ης Οκτωβρίου 1999 του έκτου τμήματος του Δικαστηρίου Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΔΕΚ), δημιουργεί νέα δεδομένα στην Ελλάδα για τη χορήγηση των οικογενειακών επιδομάτων (γάμου και παιδιών) και στους δύο συζύγους, αναδεικνύοντας για άλλη μια φορά σε ζήτημα εξαιρετικής σημασίας την ισότητα των αμοιβών μεταξύ εργαζομένων ανδρών και γυναικών. Παρουσιάζονται αναλυτικότερα οι κυριότερες νομικές εξελίξεις σχετικά με το ζήτημα, καθώς και η θέση της Ανώτατης Διοίκησης Ενώσεων Δημόσιων Υπαλλήλων (ΑΔΕΔΥ).

<u>Η απόφαση του ΔΕΚ</u>

Το ΔΕΚ με την απόφαση που εξέδωσε στις 28 Οκτωβρίου 1999, καταδίκασε την Ελλάδα γιατί δεν έχει καταργήσει αναδρομικά από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος στην Ελλάδα των άρθρων 119 της Συνθήκης ΕΚ και 3 της οδηγίας 75/117/ΕΟΚ του Συμβουλίου, ορισμένες δυσμενείς εθνικές ρυθμίσεις. Οι ρυθμίσεις αυτές όσον αφορά στη χορήγηση στους μισθωτούς οικογενειακών επιδομάτων, που λαμβάνονται υπόψη για τον καθορισμό του ύψους των συντάξιμων αποδοχών, θέτουν για τις παντρεμένες εργαζόμενες γυναίκες ειδικές προϋποθέσεις σε αντίθεση με τα ισχύοντα για τους άνδρες, και παραβαίνουν έτσι τις διατάξεις του κοινοτικού δικαίου.

Σημαντικό είναι το γεγονός ότι το σκεπτικό της απόφασης του ΔΕΚ σύμφωνα με το οποίο τα οικογενειακά επιδόματα αποτελούν μέρος του μισθού συμπίπτει με την αντίστοιχη νομολογία του Αρείου Πάγου. Σύμφωνα με την Ελληνική Κυβέρνηση η υποχρέωση καταβολής στο ακέραιο των οικογενειακών επιδομάτων και στους δύο συζύγους, συνεπάγεται για το Ελληνικό Κράτος τεράστιο οικονομικό και κοινωνικό κόστος. Το επιχείρημα αυτό ωστόσο καταρρίπτει η πρόσφατη απόφαση του ΔΕΚ, επισημαίνοντας ότι ένα κράτος μέλος δεν μπορεί να επικαλεστεί δυσκολίες στην πράξη ή διοικητικές και οικονομικές δυσχέρειες για να δικαιολογήσει τη μη τήρηση των υποχρεώσεων και των προθεσμιών του τάσσουν οι κοινοτικές οδηγίες (ΔΕΚ C-187/98, σελ. 8-9). Ωστόσο, σε σχετική ανακοίνωση του στις 29 Οκτωβρίου 1999 το Υπουργείο Οικονομικών υποστηρίζει ότι η πρόσφατη απόφαση του ΔΕΚ ούτε

σχετίζεται, ούτε αφορά, ούτε συνδέεται με οποιονδήποτε τρόπο με τη μισθολογική και συνταξιοδοτική νομοθεσία, που εφαρμόζεται για τους δημόσιους υπαλλήλους και συνταξιούχους, και ουδέποτε τέθηκε θέμα άνισης μισθολογικής μεταχείρισης των δύο φύλων από το ελληνικό δημόσιο και προνομιακή συνταξιοδοτική μεταχείριση άνδρα έναντι γυναίκας δημόσιου υπαλλήλου.

Οι αποφάσεις των ελληνικών δικαστηρίων

Σε ότι αφορά την ελληνική δικαιοσύνη, ο Άρειος Πάγος επαναλαμβάνοντας την πάγια νομολογία του σχετικά με την χορήγηση των οικογενειακών επιδομάτων, εξέδωσε απόφαση (Ολ. ΑΠ 925/1999) σύμφωνα με την οποία τα οικογενειακά επιδόματα (γάμου και παιδιών) αποτελούν μέρος του μισθού και δεν επιτρέπεται καμία διάκριση για παρεχόμενη εργασία ίσης αξίας. Ως εκ τούτου, τα επιδόματα αυτά πρέπει να χορηγούνται στο ακέραιο και στους δύο εργαζόμενους συζύγους, ενώ οι διατάξεις νόμων με τις οποίες κατά καιρούς επιχειρείται το αντίθετο δεν πρέπει να εφαρμόζονται γιατί είναι αντίθετες στο Σύνταγμα και στις σχετικές διατάξεις της κοινοτικής νομοθεσίας που υπερισχύουν των νόμων. Αυτή, η εξαιρετικής σπουδαιότητας απόφαση για την ισότητα των αμοιβών μεταξύ γυναικών και ανδρών, έχει ιδιαίτερη βαρύτητα για τους δημόσιους υπαλλήλους αφού ο Άρειος Πάγος έκρινε ότι οι διατάξεις του νέου μισθολογίου των δημόσιων υπαλλήλων με τις οποίες τα οικογενειακά επιδόματα μετονομάζονται σε "οικογενειακή παροχή" και καταβάλλονται μόνον στον ένα από τους δύο εργαζόμενους συζύγους είναι αντισυνταγματικές και δεν εφαρμόζονται στους μισθωτούς με σχέση ιδιωτικού δικαίου στους οποίους έχει επεκταθεί το μισθολόγιο των δημόσιων υπαλλήλων. Σύμφωνα με το σκεπτικό της απόφασης αυτής καθώς και προηγούμενων αποφάσεων (Ολ. ΑΠ 15/1997, βλ. GR9706118n) κατά το άρθρο 22 παρ.1 εδ.β' του Συντάγματος, που έχει εφαρμογή στους απασχολούμενους με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου, όλοι οι εργαζόμενοι ανεξάρτητα από φύλο ή άλλη διάκριση έχουν δικαίωμα ίσης αμοιβής για παρεχόμενη εργασία ίσης αξίας. Από τη διάταξη αυτή, σε συνδυασμό και με άλλες διατάξεις που προβλέπονται σε Διεθνείς Συνθήκες Εργασίας (ΔΣΕ) και στο Κοινοτικό Δίκαιο, συνάγεται ότι στην έννοια της αμοιβής περιλαμβάνονται και τα παρεχόμενα στον εργαζόμενο οικογενειακά επιδόματα (γάμου και παιδιών) τα οποία καταβάλλονται λόγω της εργασιακής σχέσης, ως αντάλλαγμα για την προσφορά της εργασίας και αποτελούν μέρος του μισθού, υπό την έννοια που αναφέρεται στα άρθρα 648, 649, 653 και 655 του Αστικού Κώδικα (ΑΚ). Επομένως, σύμφωνα με τους νομοθέτες, ανεξάρτητα από το ενδοοικογενειακό ζήτημα αν ο ένας ή και οι δύο σύζυγοι οφείλουν να αντιμετωπίζουν τα βάρη του γάμου, έχουν στο ακέραιο και οι δύο, την έναντι του εργοδότη απαίτηση για τα οικογενειακά επιδόματα, εφόσον και οι δύο είναι εργαζόμενοι, με βάση την εργασιακή τους σύμβαση, γιατί τα επιδόματα αυτά αποτελούν μέρος της αμοιβής και συνεπώς δεν δικαιολογείται ως προς αυτά καμία διάκριση για παρεχόμενη εργασία ίσης αξίας. Όσον αφορά τους δημόσιους υπαλλήλους επισημαίνεται στην απόφαση ότι η θεμελιώδης διάταξη του άρθρου 119 της Συνθήκης της Ρώμης, η οποία σύμφωνα με το άρθρο 28 παρ. 1 του Συντάγματος, έχει αυξημένη τυπική ισχύ,

εφαρμόζεται όχι μόνο στους μισθωτούς του ιδιωτικού αλλά και του δημόσιου τομέα. Με βάση το παραπάνω σκεπτικό, οι επίμαχες διατάξεις των νόμων ν.1505/84 και ν.2470/97 κρίθηκαν από τον ΑΠ αντισυνταγματικές και ανίσχυρες στην βάση του ότι θέτουν περιορισμούς και ειδικές προϋποθέσεις στην καταβολή των οικογενειακών επιδομάτων. Αντίθετη άποψη ωστόσο δέχθηκε το Συμβούλιο της Επικρατείας (ΣτΕ) με την υπ' αριθμόν 1158/95 απόφασή του, υποστηρίζοντας ότι τα οικογενειακά επιδόματα δεν έχουν τον χαρακτήρα μισθού και ότι συνεπώς δεν είναι αντισυνταγματική η σχετική διάταξη του ν.1505/84, ούτε αντίθετη προς το κοινοτικό δίκαιο. Αξίζει να σημειωθεί ότι η εν λόγω απόφαση απέκρουσε κατά πλειοψηφία και τη γνώμη της μειοψηφίας της απόφασης του ΣτΕ, σύμφωνα με την οποία το οικογενειακό επίδομα αποτελεί "οιονεί κοινωνικό κεκτημένο" (βλ. έγγραφο 5316Ν, Νομικό Δελτίο της Γ.Σ.Ε.Ε. τεύχος 4, Ιούνιος 1997, σελ. 8).

Η θέση της ΑΔΕΔΥ

Σύμφωνα με σχετικό δελτίο τύπου που εξέδωσε η ΑΔΕΔΥ στις 1 Νοεμβρίου 1999, ανεξάρτητα από το γεγονός ότι η απόφαση του ΔΕΚ δεν αναφέρεται ειδικά στους δημόσιους υπαλλήλους, ο θεμελιωτικός λόγος του διατακτικού της, ότι οι οικογενειακές παροχές αποτελούν μέρος της αμοιβής και επομένως πρέπει να καταβάλλονται και στους δύο εργαζόμενους αδιακρίτως φύλου, θεμελιώνει νομικά και ισχυροποιεί το αίτημα της ΑΔΕΔΥ για την χορήγηση των οικογενειακών επιδομάτων και στους δύο συζύγους. Ανεξάρτητα όμως από την νομική πλευρά του ζητήματος, η ΑΔΕΔΥ επισημαίνει ότι η χορήγηση των οικογενειακών επιδομάτων και στους δύο συζύγους είναι πρωτίστως κοινωνικό ζήτημα και έχει ιδιαίτερη σημασία για την Ελλάδα, η οποία αντιμετωπίζει οξύ δημογραφικό πρόβλημα. Στο πλαίσιο των παρατηρήσεων αυτών, η ΑΔΕΔΥ καλεί για άλλη μια φορά την Κυβέρνηση να δείξει την απαιτούμενη κοινωνική ευαισθησία χορηγώντας τα οικογενειακά επιδόματα και στους δύο εργαζόμενους συζύγους ανεξάρτητα από τον εργοδοτικό φορέα (Δημόσιο ή Ιδιωτικό). Τέλος, στη σχετική ανακοίνωσή της η ΑΔΕΔΥ δηλώνει ότι θα αγωνιστεί για τη θετική επίλυση του προβλήματος που έχει προκύψει με τα οικογενειακά επιδόματα, καθώς και για την ουσιαστική οικονομική και κοινωνική στήριξη της οικογένειας των εργαζομένων στο Δημόσιο, τη στιγμή μάλιστα που το οικογενειακό επίδομα σε πολλές περιπτώσεις δεν επαρκεί για την κάλυψη των στοιχειωδών βιοτικών αναγκών.

Σχόλιο

Σε μία χρονική περίοδο όπου τα εργασιακά δικαιώματα περιορίζονται και απειλούνται όλο και πιο πολύ, κυρίως για τις γυναίκες, (ευέλικτες μορφές απασχόλησης, επισφαλείς θέσεις εργασίας, χαμηλές αμοιβές κλπ) η ισότητα ευκαιριών μεταξύ γυναικών και ανδρών σε όλους τους τομείς της δημόσιας ζωής είναι επιτακτική ανάγκη. Στο πλαίσιο αυτό, τόσο η πρόσφατη απόφαση του ΔΕΚ όσο και

οι προηγούμενες αποφάσεις της Ολ. του ΑΠ για την χορήγηση των οικογενειακών επιδομάτων, είναι εξαιρετικής σπουδαιότητας αποφάσεις για την επίτευξη της ισότητας των αμοιβών μεταξύ των εργαζομένων αδιακρίτως φύλου.

Ωστόσο, αξιολογώντας την πορεία του αιτήματος για την χορήγηση στο ακέραιο των οικογενειακών επιδομάτων και στους δύο συζύγους στο δημόσιο τομέα, διαπιστώνει κανείς ότι η Ελληνική Κυβέρνηση χρησιμοποιεί τη διχογνωμία μεταξύ του ΑΠ και του ΣτΕ ως άλλοθι για την διατήρηση των ανισοτήτων στις αμοιβές των δημόσιων υπαλλήλων. Στην πράξη δηλαδή αξιοποιεί την μία και μοναδική δυσμενή για τους δημόσιους υπάλληλους απόφαση του ΣτΕ 1158/95, με το επιχείρημα ότι δεν έχει ολοκληρωθεί ακόμη η ανάλυση της νομικής φύσης των οικογενειακών επιδομάτων από τα ελληνικά δικαστήρια, προκειμένου να καθυστερήσει όσο το δυνατόν περισσότερο την καταβολή των οικογενειακών επιδομάτων και στους δύο συζύγους. Πίσω λοιπόν από τους νομικούς ελιγμούς της κυβέρνησης και τις κατά καιρούς διαφορετικές επιφάσεις, είναι φανερό ότι οι πραγματικοί λόγοι για την διατήρηση των ανισοτήτων στις αμοιβές των δημόσιων υπαλλήλων, είναι πρωτίστως οικονομικοί. Στο πλαίσιο αυτό, η τελική κρίση του ζητήματος από το ΣτΕ που αναμένεται στα μέσα Δεκεμβρίου είναι καθοριστικής σημασίας για την δικαίωση ή μη μεγάλου αριθμού δημόσιων υπαλλήλων.

Ευκαιρίες δημοσιογραφικής απασχόλησης στην Αττική και Δυτική Μακεδονία.

της Θεώνης Σπυροπούλου

Η έρευνα μελέτη με τίτλο: " Ευκαιρίες δημοσιογραφικής απασχόλησης στην Αττική και Δυτική Μακεδονία" που πραγματοποιήθηκε από το Ελληνικό τμήμα της Ένωσης Ευρωπαίων Δημοσιογράφων, αναφέρεται στην απασχόληση στα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας στην Ελλάδα και ιδιαίτερα στην Αττική και τη Μακεδονία. Επίσης σκιαγραφεί τις γενικότερες εξελίξεις που επηρεάζουν το εργασιακό τοπίο των ΜΜΕ στην Ευρώπη και προσπαθεί να ανιχνεύσει ποιες θα είναι οι επιπτώσεις τους και στην Ελλάδα. Επικεφαλής της έρευνας και τελικός συντάκτης της μελέτης υπήρξε ο δημοσιογράφος Αθ. Χ. Παπανδρόπουλος, επίτιμος διεθνής πρόεδρος της ΕΕΔ, γενικός γραμματέας του ελληνικού τμήματος της και πρόεδρος της Ένωσης Συντακτών Περιοδικού Τύπου. Η έρευνα περιέχει και την συλλογή πρωτογενών στοιχείων για την απασχόληση, γεγονός που φωτίζει εργασιακές πτυχές που μέχρι σήμερα δεν έχουν δημοσιοποιηθεί.

Η αναγκαιότητα μιας τέτοιας έρευνας – μελέτης προκύπτει λόγω του ότι τα τελευταία 12 χρόνια ο κλάδος των ΜΜΕ γνωρίζει συνεχείς διαρθρωτικές αλλαγές, οι οποίες αφορούν την εξέλιξη της τεχνολογίας με αποτέλεσμα να σημειώνονται σημαντικές οργανωτικές ανακατατάξεις. Επίσης σημειώνονται αλλαγές στο θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας. Παρατηρείται έτσι μια πλήρης απελευθέρωση της μαζικής επικοινωνιακής αγοράς, με αποτέλεσμα την ένταση του ανταγωνισμού σε εθνικό και σε παγκόσμιο επίπεδο.

Επιχειρείται λοιπόν στα πλαίσια αυτής της μελέτης να γίνει μια καταγραφή των οικονομικών και εργασιακών συνθηκών στο χώρο των Ελληνικών ΜΜΕ. Ενώ επιχειρείται παράλληλα να εξεταστεί η εξειδίκευση των παραγόντων που προσδιορίζουν αυτές τις εξελίξεις κάνοντας ταυτόχρονα ανάλυση των πιθανών εξελίξεων της απασχόλησης στα ΜΜΕ τα χρόνια που έρχονται.

Μέσα από την ανάλυση των οικονομικών, δημογραφικών , ασφαλιστικών και γενικότερων κοινωνικών στοιχείων που καταγράφει αυτή η έρευνα - μελέτη καταλήγει στα παρακάτω βασικά συμπεράσματα:

- Ο εντεινόμενος ανταγωνισμός σε όλα τα επίπεδα σε συνδυασμό με την στασιμότητα που φαίνεται να προκληθεί στις διαφημιστικές δαπάνες, θα προκαλέσουν πολλαπλά προβλήματα στις μικρομεσαίες και ευκαιριακές επιχειρήσεις των ΜΜΕ. Προβλήματα επίσης θα αντιμετωπίσουν όσες επιχειρήσεις

λειτουργούν στον χώρο παράνομα λόγω της θεσμικής ρύθμισης που έχει δρομολογηθεί

- Με βάση τις δυο παραπάνω εξελίξεις η ζήτηση για εργατικό δυναμικό στον κλάδο θα είναι μικρή σε αντίθεση με την προσφορά εργασίας που θα είναι μεγάλη.
- Επίσης σημαντική είναι η εξέλιξη που καταγράφεται για διάφορα εξειδικευμένα περιοδικά, τα οποία φαίνεται ότι θα γνωρίσουν μια άνοδο στην κυκλοφορία τους σε αντίθεση με περιοδικά life – style, για τα οποία προβλέπεται μια φθίνουσα κυκλοφορία. Αυτή η εξέλιξη αποτελεί την κύρια αιτία της αύξησης της απασχόλησης εξειδικευμένου προσωπικού, ενός προσωπικού το οποίο θα μπορεί λόγω αυτής της εξειδίκευσης να πραγματοποιήσει μια καριέρα στην ψηφιακή τηλεόραση.
- Δημοσιογράφοι εξειδικευμένοι στην οικονομία, στην διοίκηση επιχειρήσεων, στη βιοτεχνολογία και τη γενετική, στις ασφάλειες και τα κοινωνικό – ασφαλιστικά θέματα, στην σύγχρονη ιατρική τεχνολογία, στη γεωπολιτική και στην οικολογία, χωρίς καμία αμφιβολία θα γνωρίσουν για ορισμένα χρόνια υψηλή ζήτηση. Ωστόσο, ο τομέας αυτός σε κάποια φάση θα κορεστεί, γιατί στην Ελλάδα είναι αλήθεια ότι δεν υπάρχουν αντικειμενικές συνθήκες για την μακροχρόνια ανάπτυξη του.
- Μια άλλη εξέλιξη που καταγράφεται είναι μια άνοδο της κυκλοφορίας του περιφερειακού τύπου. Δεδομένου όμως ότι η σχετική αγορά είναι πληθωρική σε εκδόσεις, παρόλο της βελτίωσης των κυκλοφοριών οι επιπτώσεις στην απασχόληση θα είναι μικρές.

Όσο αφορά την οργάνωση των επιχειρήσεων του κλάδου ΜΜΕ το εργασιακό καθεστώς αλλά και την εκπαίδευση και κατάρτιση του εργατικού δυναμικού σημειώνονται τα εξής:

Μια επιχείρηση ΜΜΕ πρέπει να είναι πριν από όλα μια επιχειρηματική μονάδα που να λειτουργεί με ορθολογικά κριτήρια παραγωγικότητας και κερδοφορίας. Είναι επίσης απαραίτητο να ελέγχει τις πηγές του κόστους παραγωγής και διάθεσης των προϊόντων της και να έχει υγιείς μορφές χρηματοδότησης στη διάθεση της. Παράλληλα θα πρέπει να επανεξεταστεί και το θεσμικό πλαίσιο άσκησης του δημοσιογραφικού επαγγέλματος, δεδομένου ότι άλλαξαν και θα αλλάζουν συνεχώς οι συνθήκες και το περιβάλλον που το διέπουν. Η απασχόληση στο χώρο των ΜΜΕ είναι επίσης συνάρτηση της σωστής εκπαίδευσης και της επιμόρφωσης των δημοσιογράφων, οπότε είναι αναγκαία η συμμετοχή τόσο των διάφορων δημοσιογραφικών σχολών, αλλά και των επιχειρήσεων και των Ενώσεων Συντακτών, σε προγράμματα κατάρτισης και επιμόρφωσης τα οποία θα μπορούν να συμβάλλουν στην αύξηση της απασχόλησης.

Κλείνοντας θα αναφέρω ότι μέσα από αυτή την έρευνα – μελέτη προκύπτει ότι στην Αττική και στην Δυτική Μακεδονία, αλλά και σε ολόκληρη την Ελλάδα, η ύπαρξη νέων ευκαιριών απασχόλησης στα ΜΜΕ θα είναι μικρή. Είναι αναγκαίος λοιπόν ο εκσυγχρονισμός των ΜΜΕ, η λειτουργία μέσα σε ένα νέο θεσμικό πλαίσιο που δεν θα

επιτρέπει την επιβίωση του άναρχου καθεστώτος που λειτούργησε μέχρι σήμερα. Αλλά αναγκαία είναι και η συνεργασία των επιχειρήσεων, των εργαζομένων και των φορέων εκπαίδευσης και κατάρτισης για την βελτίωση των εργασιακών συνθηκών και την ανάπτυξη του κλάδου, μειώνοντας τους κινδύνους αποπροσανατολισμού των νέων εργαζομένων

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΗΣ ΓΣΕΕ

ΑΠΟ 29^{Ο} ΣΥΝΕΔΡΙΟ (ΜΑΡΤΙΟΣ 1998) ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ

ΕΝΟΤΗΤΑ 1η

Ε.Γ.Σ.Σ.Ε., Προϋπολογισμός, Φορολογία, Οικονομικά

Απρίλιος – Μάιος 1998: **Υπογραφή Εθνικής Γενικής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας '98-'99 στις 18 Μαίου 1998 μετά από διαπραγματεύσεις και 24ωρη Πανελλαδική απεργία. Βασικά σημεία σύμβασης αύξηση 0,2% από 1.1.98 για υπέρβαση τιμαρίθμου '96-'97. Αύξηση 2,5% από 1.1.98 και 2% από 30.6.98. Για το 1999 αύξηση κατά 2,8% από 1.1.99 και ρήτρα για υπέρβαση τιμαρίθμου πάνω από 2%.**

Νοέμβριος '98: **συναντήσεις με τον Πρωθυπουργό και τους αρμόδιους υπουργούς όπου τέθηκαν τα αιτήματα της Συνομοσπονδίας για την αύξηση του αφορολόγητου για την τιμαριθμοποίηση της φορολογικής κλίμακας. Επίσης τέθηκαν τα ζητήματα που αφορούν τις εργασιακές σχέσεις, την ανεργία και άλλα θέματα που αφορούν τους εργαζόμενους και τους συνταξιούχους. Η ανακοίνωση του προϋπολογισμού για το 1999 και η μη ικανοποίηση βασικών αιτημάτων μας (φορολογία) προκάλεσε την άμεση αντίδρασή μας, κηρύξαμε και πραγματοποιήσαμε με επιτυχία 24ωρη Πανελλαδική Απεργία στις 15/12/98.**

1999: **Μέσα στη χρονιά που διανύουμε από τις αρχές του χρόνου και με αφορμή την ανακοίνωση των αποφάσεων της κυβέρνησης για αλλαγή του φορολογικού συστήματος προβάλλαμε και διεκδικήσαμε τα γνωστά αιτήματά μας για το φορολογικό, τα οποία εν μέρει έγιναν δεκτά.**

Στις 25.8.99 πραγματοποιήσαμε συνάντηση με τον Πρωθυπουργό όπου αναπτύξαμε τις θέσεις μας και τις προτάσεις μας για την οικονομία και την απασχόληση όπου ζητήσαμε την αναγνώριση της συμβολής μας στη βελτίωση της ελληνικής οικονομίας και προβάλλαμε την αντιμετώπιση των προβλημάτων για τους ανέργους και

συνταξιούχους. Ειδικά για τους συνταξιούχους επισημάναμε την ανάγκη ενίσχυσης των απωλειών του εισοδήματός τους από την περίοδο '91-'92. Για τους ανέργους και την ανεργία προβάλλαμε τις συγκεκριμένες προτάσεις μας και διεκδικήσαμε για μία ακόμα φορά την αύξηση των επιδομάτων και του χρόνου επιδότησης. Επίσης, προβάλλαμε και όλα τα άλλα ζητήματά μας που σχετίζονται με την ανεργία, την κοινωνική πολιτική, τις εργασιακές σχέσεις, την στελέχωση των επιθεωρήσεων εργασίας, του περιορισμού της παράνομης απασχόλησης.

Στα πλαίσια της Διεθνούς Εκθέσεως Θεσσαλονίκης υπήρξε αναβαθμισμένη παρουσία της Συνομοσπονδίας και παρουσιάσαμε την έκθεση για την ελληνική οικονομία από κοινού με το ΙΝ.Ε./Γ.Σ.Ε.Ε.-ΑΔΕΔΥ

Στις 20.10.99 συναντηθήκαμε με τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας μετά από πρόσκληση του ίδιου, ενόψει της κατάθεσης του προϋπολογισμού για το 2000. Στην συνάντηση αυτή αναπτύξαμε τις θέσεις και τις προτάσεις μας για την κοινωνική και οικονομική πολιτική επιμένοντας ιδιαίτερα στα αιτήματα αιχμής όπως η ενίσχυση των συνταξιούχων, η αύξηση των κοινωνικών δαπανών, η αύξηση του επιδόματος ανεργίας, η επιμήκυνση του χρόνου επιδότησης. Επίσης στην ίδια συνάντηση, θέσαμε στον κ. Υπουργό, την αντιμετώπιση των προβλημάτων των εργαζομένων του ΤΑΠΟΤΕ. Συμφωνήσαμε να υπάρξει κάλυψη της καταβολής των συντάξεων για όλο το 2000 ενώ με τη λειτουργία του νέου συστήματος ασφάλισης στο ΤΑΠΟΤΕ θα υπάρξουν οι αναγκαίες κρατικές επιδοτήσεις για την εύρυθμη λειτουργία του.

ΕΝΟΤΗΤΑ 2η

Εργασιακές σχέσεις – 35ωρο

Αιχμή της δράσης μας σ' αυτόν τον 1½ χρόνο από το συνέδριο μέχρι σήμερα ήταν οι εργασιακές σχέσεις και η διεκδίκηση του πάγιου αιτήματός μας για το 35ωρο χωρίς μείωση αποδοχών. Έντονη υπήρξε η αντίδρασή μας το Μάρτιο του '98 για τη νομοθετική ρύθμιση της διευθέτησης του χρόνου εργασίας και διεκδικήσαμε βελτιώσεις πραγματοποιώντας και 24ωρη Πανελλαδική Απεργία τον Απρίλιο του '98 στα πλαίσια και της διεκδίκησης της υπογραφής της Ε.Γ.Σ.Σ.Ε.

Μέσα στη χρονιά είχαμε την παρουσίαση και ψήφιση από την κυβέρνηση του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την απασχόληση όπου και εδώ οι παρεμβάσεις μας ήταν καθοριστικές στην τελική διαμόρφωση του Σχεδίου. Όλα αυτά πάντα στην κατεύθυνση της επίτευξης του στρατηγικού στόχου της καταπολέμησης της ανεργίας που προϋποθέτει κατά κύριο λόγο μία αναπτυξιακή πολιτική στο επίκεντρο της οποίας θα βρίσκεται η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

Σημαντικές πρωτοβουλίες πήραμε και για τη διεκδίκηση του 35ωρου. Καλέσαμε την εργοδοτική πλευρά στις αρχές του χρόνου σε διαπραγματεύσεις και μετά από 3 διαπραγματευτικές συναντήσεις καταλήξαμε σε ένα κείμενο εργασίας το οποίο ήδη

συζητείται από επιτροπή που έχουμε συστήσει με τις εργοδοτικές οργανώσεις ενόψει και της νέας διαπραγμάτευσης της Ε.Γ.Σ.Σ.Ε.

Αναδείξαμε αυτή τη διεκδίκηση και ως κεντρικό αίτημα του εορτασμού της εργατικής Πρωτομαγιάς με το σύνθημα "35 ώρες εργασίας – Εργασία για όλους".

Εκφράσαμε την ικανοποίησή μας για τις επιχειρήσεις που πήραν πρωτοβουλία για εφαρμογή του 35ωρου χωρίς μείωση αποδοχών.

ΕΝΟΤΗΤΑ 3η

Πρωτομαγιά '99

Στα πλαίσια του εορτασμού της εργατικής Πρωτομαγιάς πήραμε μία σημαντική πρωτοβουλία. Τιμήσαμε τον μεγάλο έλληνα μουσικοσυνθέτη Μίκη Θεοδωράκη, και βραβεύσαμε για την τεράστια προσφορά του στον ελληνικό πολιτισμό, στους αγώνες των εργαζομένων και του λαού, για δημοκρατία, κοινωνική δικαιοσύνη, ειρήνη. Με αφορμή αυτήν την τιμητική διάκριση ο Μίκης Θεοδωράκης προσφέρθηκε για την πραγματοποίηση της μεγάλης συναυλίας συγκέντρωσης που έγινε στο Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας στις 29 Απριλίου με τεράστια επιτυχία και αντιπολεμικό χαρακτήρα, αφού συνέπεσε με τους ΝΑΤΟϊκούς βομβαρδισμούς στη Γιουγκοσλαβία.

ΕΝΟΤΗΤΑ 4η

Γιουγκοσλαβία

Στη διάρκεια των βομβαρδισμών στο Κόσσοβο από την πρώτη στιγμή καταγγείλαμε τις ΝΑΤΟϊκές επιδρομές, ζητήσαμε την παρέμβαση των Ευρωπαϊκών Συνδικάτων και της ΣΕΣ. Προβάλλαμε την ειρηνική διευθέτηση του προβλήματος, τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τον σεβασμό των συνόρων, συμμετείχαμε στις εκδηλώσεις διαμαρτυρίας κατά του πολέμου, οργανώσαμε ανθρωπιστικές αποστολές στην περιοχή. Ακόμα πρέπει να αναφέρουμε ότι από κοινού με την ΑΔΕΔΥ και τη ΓΣΕΒΕΕ και την ΕΣΕΕ πήραμε πρωτοβουλίες για την κρίση στη Γιουγκοσλαβία και πραγματοποιήσαμε πανελλαδική στάση εργασίας στις 2.4.99.

Κατά την πρόσφατη επίσκεψη του Αμερικανού Προέδρου στην Αθήνα, από κοινού με τις οργανώσεις των δημοσιογράφων (ΕΣΥΕΑ-ΠΟΕΣΥ) και με το Δικηγορικό Σύλλογο της Αθήνας, πραγματοποιήσαμε έκθεση φωτογραφίας με θέμα την Κύπρο και τη Γιουγκοσλαβία, προκειμένου να διαμαρτυρηθούμε για τα αποτελέσματα της αμερικάνικης πολιτικής στην περιοχή και να εκφράσουμε την απαίτηση του ελληνικού λαού γα ειρήνη και συνεργασία χωρίς ξένες επεμβάσεις και εξοπλισμούς.

ΕΝΟΤΗΤΑ 5η

Σεισμοί

Τουρκία

Μία σημαντική πρωτοβουλία έκφρασης αλληλεγγύης αλλά και προσέγγισης με τα συνδικάτα της Τουρκίας ήταν η κοινή πρωτοβουλία για την πραγματοποίηση των δύο συναυλιών που έγιναν σε Αθήνα και Κωνσταντινούπολη που πήραν διπλό χαρακτήρα εξαιτίας και του σεισμού της Αθήνας.

Η πρωτοβουλία αυτή είχε τεράστια απήχηση και συνέβαλε στη βελτίωση των σχέσεων και της συνεργασίας με τα συνδικάτα για τους δύο λαούς.

Ελλάδα

Ο καταστροφικός σεισμός στην Αττική αποτέλεσε ένα σημαντικό πλήγμα για τους εργαζόμενους γιατί είχαμε αρκετούς θανάτους συναδέλφων στα δύο εργοστάσια που κατέρρευσαν αλλά και σημαντικές συνέπειες σε θέματα απασχόλησης και στέγης. Η κινητοποίησή μας και παρέμβασή μας ήταν άμεση από τις πρώτες ώρες του σεισμού. Οι περισσότερες παρεμβάσεις μας είναι ήδη γνωστές. Επισημαίνουμε τις πιο σημαντικές δράσεις και παρεμβάσεις μας. Και συγκεκριμένα: Ο χαρακτηρισμός ως εργατικών ατυχημάτων των θανάτων από σεισμούς στους εργασιακούς χώρους, η καταγραφή και η άμεση κινητοποίηση της Γ.Σ.Ε.Ε. και των Επιθεωρήσεων Εργασίας ώστε να μην κινδυνεύσουν και άλλοι εργαζόμενοι σε κτίρια και σε εγκαταστάσεις που κρίθηκαν ακατάλληλες από τον σεισμό και φυσικά η απόφασή μας να προσφέρουμε 2.000 δρχ. σε ειδικό λογαριασμό που θα διατεθεί υπέρ των σεισμόπληκτων συναδέλφων.

ΕΝΟΤΗΤΑ 6η

Συνέδριο Σ.Ε.Σ. – Διεθνείς Σχέσεις

Στις 29.6.99 πραγματοποιήθηκε στο Ελσίνκι της Φινλανδίας το 9ο Συνέδριο της Συνομοσπονδίας Ευρωπαϊκών Συνδικάτων. Η παρουσία μας ήταν ιδιαίτερα σημαντική και πέρα των γενικών θεμάτων που θέσαμε λόγω της επικαιρότητας επαναφέραμε το θέμα της Γιουγκοσλαβίας και τονίσαμε το ρόλο και την σημασία που θα έχουν οι παρεμβάσεις μας για την ανοικοδόμηση αλλά και την εδραίωση της ειρήνης στην περιοχή. Ακόμα, καταθέσαμε στο Συνέδριο την πρόταση της Γ.Σ.Ε.Ε. για την καθιέρωση του φόρου TOBIN, τονίζοντας ότι η διεκδίκησή του από το ευρωπαϊκό και παγκόσμιο συνδικαλιστικό κίνημα για την καθιέρωση της φορολογίας στις αγορές συναλλάγματος θα συμβάλλει στην εξεύρεση πόρων για την άσκηση

κοινωνικών πολιτικών για τους ανέργους, τους νέους φτωχούς και τους κοινωνικά αποκλεισμένους.

Εκτός από το Συνέδριο της ΣΕΣ που ήταν ένα κορυφαίο γεγονός για το ευρωπαϊκό συνδικαλιστικό κίνημα, αναπτύξαμε μεγάλη δραστηριότητα στον τομέα των διεθνών σχέσεων τόσο με την επίσκεψη στη χώρα μας ξένων συνδικαλιστικών αντιπροσωπειών, όσο και με την αποστολή αντιπροσωπειών της Γ.Σ.Ε.Ε. σε όλες σχεδόν τις χώρες του κόσμου.

Συμμετείχαμε σε όλες τις συνεδριάσεις του Προεδρείου και της Εκτελεστικής Επιτροπής της ΣΕΣ, της οποίας ο Πρόεδρος της Γ.Σ.Ε.Ε. είναι μέλος, είχαμε συναντήσεις και επαφές με τα συνδικάτα των βαλκανικών χωρών, με τις συνομοσπονδίες ευρωπαϊκών χωρών, με τα συνδικάτα της πρώην Σοβιετικής Ένωσης, ενώ πήραμε μέρος στα συνέδρια συνομοσπονδιών από τις χώρες της Λατινικής Αμερικής, στο συνέδριο των αμερικάνικων συνδικάτων και είχαμε επίσκεψη στη χώρα μας του Προέδρου της Διεθνούς των Ελευθέρων Συνδικάτων.

ΕΝΟΤΗΤΑ 7η

Περιοδείες

Στον ενάμιση χρόνο από το Συνέδριο μέχρι σήμερα, τόσο ο Πρόεδρος όσο και τα μέλη του Προεδρείου και της Διοίκησης πραγματοποίησαν αλλεπάλληλες επαφές και επισκέψεις σε όλες τις περιοχές και περιφέρειες της χώρας και ανταποκριθήκαμε στο σύνολο των προσκλήσεων από τις οργανώσεις για την εξέταση προβλημάτων και με παρουσία στους εργασιακούς χώρους. .

ΕΝΟΤΗΤΑ 8η

ΔΕΚΟ

Στο διάστημα από το Συνέδριο μέχρι και σήμερα είχαμε σημαντικές εξελίξεις για το ιδιοκτησιακό καθεστώς και τις εργασιακές σχέσεις σε αρκετές ΔΕΚΟ και τράπεζες. Η Γ.Σ.Ε.Ε. σε συνεργασία με τις οργανώσεις του κάθε χώρου παρενέβη άμεσα και συντόνισε τις κινητοποιήσεις και συγκεκριμένα:

- Στην ΙΟΝΙΚΗ τράπεζα καλύψαμε τις απεργιακές κινητοποιήσεις, στηρίξαμε τις διεκδικήσεις και πραγματοποιήσαμε παναθηναϊκό συλλαλητήριο.
- Στον ΟΣΕ εκφράσαμε την συμπαράστασή μας στον αγώνα των εργαζομένων ενάντια στις επιλογές συρρίκνωσης, τεμαχισμού και εκποίησης του σιδηροδρομικού δικτύου.

- **Στην Ολυμπιακή Αεροπορία το 1998 αντιδράσαμε συντονισμένα στο νομοσχέδιο που είχε κατατεθεί, καλύψαμε τις απεργιακές κινητοποιήσεις και συντονίσαμε τον αγώνα μαζί με τις άλλες οργανώσεις από το χώρο των μεταφορών.**

- **Στον ΟΤΕ και στην ΕΥΔΑΠ κάναμε ουσιαστικές και σημαντικές παρεμβάσεις για τα ζητήματα της μετοχοποίησης που προώθησε και προωθεί η κυβέρνηση.**

ΕΝΟΤΗΤΑ 9η

Λοιπές δράσεις

Επίσης πρέπει να αναφέρουμε και ορισμένες άλλες δράσεις μέσα στο 1999 όπως:

- **Η επίσκεψη και ενημέρωση από την Αντιπρόεδρο της Οργανωτικής Επιτροπής των Ολυμπιακών Αγώνων κας Νίκης Τζαβέλλα για την πορεία των έργων αλλά και την συμμετοχή και το ρόλο των εργαζομένων πριν και κατά τη διάρκεια των αγώνων.**
- **Την συνάντηση και ενημέρωση από τον Διοικητή του Ι.Κ.Α. για τα προγράμματα εκσυγχρονισμού του Ιδρύματος, των παρεχόμενων υπηρεσιών, την αξιοποίηση των αποθεματικών, την είσπραξη των οφειλών.**
- **Την επίσκεψη της ελληνίδας Επιτρόπου Κοινωνικών Υποθέσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης κας Άννας Διαμαντοπούλου, όπου μας ενημέρωσε για τις πρωτοβουλίες και τις προτεραιότητες του χαρτοφυλακίου της και ενημερώθηκε για τις δικές μας θέσεις.**
- **Την παρέμβασή μας με επιστολή προς την κυβέρνηση και τους αρμόδιους υπουργούς για την προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας σύμφωνα με την πρόσφατη απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου ως προς το θέμα των οικογενειακών επιδομάτων.**

ΕΝΟΤΗΤΑ 10η

ΙΝ.Ε./Γ.Σ.Ε.Ε.-ΑΔΕΔΥ

Στη λειτουργία και τη δράση του ΙΝ.Ε. είχαμε την συμμετοχή και της ΑΔΕΔΥ και πλέον λειτουργεί ως ενιαίο ΙΝ.Ε/Γ.Σ.Ε.Ε.-ΑΔΕΔΥ. Είχαμε ανάπτυξη των κλαδικών ΙΝ.Ε., αναπτύξαμε την συνδικαλιστική επιμόρφωση ως μέσο

συμπληρωματικό αλλά εξίσου σημαντικό με την έρευνα, τη μελέτη και την τεκμηρίωση των θεμάτων που ενδιαφέρουν τα συνδικάτα.

Στα πλαίσια των κοινοτικών πρωτοβουλιών έχουν ιδρυθεί και λειτουργούν 11 περιφερειακά γραφεία υποστήριξης ανέργων γυναικών και νέων σε 8 περιφέρειες της χώρας. Υλοποιήθηκαν 68 προγράμματα κατάρτισης ανέργων, ανανεώθηκε η σύμβαση με το Παρατηρητήριο Εργασιακών Σχέσεων.

Εκπονήθηκαν 6 έρευνες – μελέτες, στην τεκμηρίωση αναλήφθηκαν δραστηριότητες που αφορούν την ανεργία και πολιτικές απασχόλησης, εργασιακές σχέσεις, κοινωνική ασφάλιση, οικονομική ανάπτυξη και βιομηχανική πολιτική, εκπαίδευση και κατάρτιση, κοινωνικές δαπάνες, δημόσια έσοδα και δαπάνες, ενώ διευρύνθηκε το περιεχόμενο στις βάσεις δεδομένων και της τράπεζας πληροφοριών. Τέλος, αναπτύχθηκαν μία σειρά από άλλες δραστηριότητες που αφορούν συμμετοχή σε επιτροπές, εκδηλώσεις, σεμινάρια και ημερίδες.

ΕΝΟΤΗΤΑ 11η

Τα καθημερινά προβλήματα που αντιμετώπισαν τα συνδικάτα καθώς η αναγκαιότητα προώθησης της στρατηγικής μας, επέβαλαν στη Διοίκηση της Γ.Σ.Ε.Ε. να δράσει παρεμβαίνοντας με πολλούς τρόπους ώστε να αντιμετωπίζονται προβλήματα σε εργοστάσια, σε υπηρεσίες, με τριμερείς, με διμερείς συναινέσεις, με παρεμβάσεις στα Ευρωπαϊκά συνδικαλιστικά και κοινοτικά όργανα και σε παρεμβάσεις στην κυβέρνηση στους εργοδότες στα κόμματα κ.α.

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ του Γενικού Συμβουλίου της Γ.Σ.Ε.Ε. για τις διεκδικήσεις της Εργατικής Τάξης Αθήνα, 10/12/97

Οι σύνεδροι του Γενικού Συμβουλίου της Γ.Σ.Ε.Ε. που πραγματοποιήθηκε σήμερα 10/12/99 στην Αθήνα, ενέκριναν την εισήγηση του Προέδρου Χρ. Πολυζωγόπουλου και καλούν τους εργαζόμενους να συμβάλλουν αποφασιστικά στην προώθηση των παρακάτω στόχων και επιδιώξεων του συνδικαλιστικού κινήματος:

Α.-Εισοδηματικό

Είναι επιτακτική η ανάγκη για διαρκή αναδιανομή υπέρ των εργαζομένων και συνταξιούχων, του παραγόμενου πλούτου και κυρίως υπέρ των χαμηλόμισθων και χαμηλοσυνταξιούχων.

Απαιτούμε από τις εργοδοτικές οργανώσεις να κατανοήσουν αυτή την κοινωνική προτεραιότητα και ν' αποδεχθούν τις προτάσεις που εμπεριέχονται στο πλαίσιο αιτημάτων για τη νέα ΕΓΣΣΕ σύμφωνα με την εισήγηση :

- Αναπλήρωση προβλεπόμενου πληθωρισμού (ρήτρα διόρθωσης για ενδεχόμενη απόκλιση).
- Συμμετοχή στην αύξηση του ΑΕΠ (προβλέπεται μεσοπρόθεσμη αύξηση).
- Επίδομα κατώτατου μισθού (ΕΠΙ.ΚΑ.ΜΙ.) δραχμικό.
- Τέταρτη τριετία (10%) για τους υπαλλήλους. Πέμπτη τριετία (5%) για τους εργατοτεχνίτες.
- Περαιτέρω βελτίωση αποζημίωσης εργατοτεχνιτών.
- Κατάργηση της υπερεργασίας και ταυτόχρονη μετατροπή της σε υπερωριακή απασχόληση. Δραστική αύξηση του κόστους των υπερωριών, προσαύξηση στο 100%, δηλ. τρέχον ωρομίσθιο συν προσαύξηση 100%, για τη νόμιμη υπερωρία και 150% για την παράνομη, με παράλληλη κατάργηση γραφειοκρατικών διατυπώσεων και της κλιμάκωσης της προσαύξησης που προβλέπει ο νόμος . Σκοπός η αύξηση των θέσεων απασχόλησης, άρση της υπάρχουσας σύγχυσης.

Για τα θεσμικά αιτήματα:

I. 35ωρο χωρίς μείωση αποδοχών. Χρονική κλιμάκωση – κίνητρα του κράτους προς τις ΜΜΕ κυρίως.(ανάγκη κύρωσης της με νόμο)

II. Συμμετοχή στα κέρδη της επιχείρησης.

Ενίσχυση συστημάτων οικονομικής συμμετοχής των εργαζομένων με συλλογικές διαπραγματεύσεις στις επιχειρήσεις, μη καταλογισμό στις αποδοχές που προβλέπουν οι κλαδικές-ομοιοεπαγγελματικές Σ.Σ.Ε. και η ΕΓΣΣΕ. Κατάλληλες φορολογικές και ασφαλιστικές ρυθμίσεις για την ενθάρρυνση αλλά και την αποφυγή υπέρμετρης επιβάρυνσης ή δυσμενών συνεπειών για εργαζόμενους και Ταμεία.

III. α/ Προστασία μητρότητας: Αύξηση των εβδομάδων άδειας λοχείας κατά το ήμισυ (από 8+8 σε 8+12 εβδομάδες)

β/ Ετήσια άδεια 5 εβδομάδων: βελτίωση της απαιτούμενης προηγούμενης υπηρεσίας από 12 σε 6 έτη στον ίδιο εργοδότη και από 14 σε 7 έτη σε οποιοδήποτε εργοδότη, αν όχι πλήρης κατάργηση της απαιτούμενης προϋπηρεσίας (εκτός του βασικού χρόνου των 12 μηνών).

γ/ Γονική άδεια: Να δίνεται με αποδοχές κατά το ήμισυ από τον εργοδότη και κατά το ήμισυ από τον ΟΑΕΔ, ως επιπλέον συμπληρωματική παροχή μητρότητας (ανάγκη κύρωσης και με νόμο).

δ/ Άδεια συμμετοχής σε εξετάσεις: συμπλήρωση από τον εργοδότη των αποδοχών από τις κατώτατες, περίπου, που καταβάλλει ο ΟΑΕΔ, μέχρι τις τρέχουσες αποδοχές του εργαζόμενου κατά τη διάρκεια αυτής της άδειας.

ε/ Άδεια για φροντίδα προστατευόμενων μελών (10 ημέρες ετησίως): Ρητή αναφορά ότι παρέχεται με αποδοχές.

στ/ Άδεια γάμου: 10 ημέρες με αποδοχές.

ζ/ Εργολαβία – δανεισμός και άτυπες μορφές απασχόλησης: Ίσα δικαιώματα, ίση αμοιβή κλπ, ιδιαίτερα όταν εργάζονται στην ίδια επιχείρηση ή εκμετάλλευση.

η/ Ρατσισμός – Ξενοφοβία: Κοινές δράσεις.

θ/ Κοινή πρόταση προς το Κράτος: Να μη φορολογείται η αποζημίωση των μισθωτών λόγω καταγγελίας της σύμβασης εργασίας του ν.2112 κλπ, μέχρι του ποσού των 10.000.000.

Β.- Ανάπτυξη

Στο πλαίσιο των προτάσεών μας για την Ανάπτυξη διεκδικούμε:

- Τον εκσυγχρονισμό και διεύρυνση της παραγωγικής βάσης. Προϋπόθεση αποτελεί η χάραξη κλαδικών πολιτικών για την απόκρουση των συνεπειών της αποβιομηχάνισης και η ενεργή στήριξη των τομέων παροχής υπηρεσιών, του τουρισμού και της αγροτικής οικονομίας.
- Την υποστήριξη της ελληνικής βιομηχανικής παραγωγής .
- Την επιτάχυνση των μεγάλων έργων .
- Αναδιαρθρώσεις επιχειρήσεων όχι παθητικού (μείωση θέσεων εργασίας, ανατροπή εργασιακών σχέσεων κλπ), αλλά επιθετικού περιεχομένου (ποιοτική αναβάθμιση των προϊόντων, τεχνολογικός εκσυγχρονισμός, εξειδίκευση προσωπικού, βελτίωση υποδομών, νέα προϊόντα, έρευνα, αναζήτηση νέων αγορών). Στο πλαίσιο αυτό θα πρέπει να αντιμετωπισθούν τα προβλήματα των ΜΜΕ, τόσο στην κατεύθυνση του ανταγωνισμού που προκύπτει από τη διεθνοποίηση της οικονομίας, όσο και της αναζήτησης νέων επενδυτικών δραστηριοτήτων.
- Αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού με διαρκή επιμόρφωση και διασφάλιση της εργασίας.
- Την αντιμετώπιση της παραοικονομίας που, παρά τη συγκάλυψη ενός μικρού μέρους της ανεργίας, προκαλεί τεράστια ζημιά στους πόρους του κοινωνικοασφαλιστικού συστήματος και λειτουργεί ανταγωνιστικά, υπονομεύοντας τη νόμιμη οικονομία.
- Ενίσχυση των υποδομών, υποστήριξη της καινοτομίας και της έρευνας, ανάδειξη των τοπικών και άλλου είδους συγκριτικών πλεονεκτημάτων.
- Ουσιαστική και διαφανή αξιοποίηση των κοινοτικών πόρων με τρόπο που να στηρίζονται περισσότερο οι ανθρώπινοι πόροι, η περιφερειακή και κλαδική ανάπτυξη.
- Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας μέσα από την ποιότητα, την γρήγορη προσαρμογή στις ανάγκες του καταναλωτή, τον τεχνολογικό εξοπλισμό και όχι μέσα από την μείωση του κόστους εργασίας .
- Συστηματική προσπάθεια για παραπέρα μείωση του πληθωρισμού και των επιτοκίων.

Γ.- Για τις Πολιτικές Απασχόλησης διεκδικούμε :

- Να καλυφθεί άμεσα από τον ΛΑΕΚ αύξηση των επιδομάτων ανεργίας κατά 5%, ώστε από 51% που είναι σήμερα να φθάσουν στο 56% του μισθού ή του ημερομισθίου
- Να στραφούν οι ενεργητικές πολιτικές προς τη δημιουργία σταθερών θέσεων εργασίας, στον κοινωνικό τομέα όπου υπάρχουν μεγάλες ανάγκες.

- Εμμένουμε στο πάγιο αίτημά μας να αυξηθεί η επιδότηση των ανέργων στο 80% των κατώτατων αμοιβών, από το 51% που είναι σήμερα, να επεκταθεί η επιδότηση πέρα από τους 12 μήνες και να αφορά επίσης τους νεοεισερχόμενους στην αγορά εργασίας.
- Να εκσυγχρονιστεί και να αναβαθμιστεί ο ΟΑΕΔ
- Να αξιολογηθούν οι πολιτικές απασχόλησης, και να γίνουν γνωστές οι υπάρχουσες αξιολογήσεις, και να υπάρξει επίσης αξιολόγηση των επιπτώσεων του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Απασχόληση
- Να προσαρμοστούν στις πραγματικές ανάγκες για εκπαίδευση και κατάρτιση οι πολιτικές για το ανθρώπινο δυναμικό, με βάση την ουσιαστική αξιολόγησή τους,
- Να αποκτήσουν στοχευόμενο χαρακτήρα και να ελέγχονται ουσιαστικά οι πολιτικές επιδότησης θέσεων εργασίας, ώστε να μην μπορούν να συμβάλλουν στην υποβάθμιση των εργασιακών σχέσεων
- Να επιδοτείται ειδικότερα η εργασία με προϋποθέσεις και σε ειδικές κατηγορίες του πληθυσμού, σε περιοχές θυλάκους ανεργίας.
- Οι ειδικές δράσεις απασχόλησης για ειδικές κατηγορίες ανέργων δεν θα έπρεπε να συνδέονται με την ανακατανομή πόρων ανάμεσα σε κατηγορίες του εργατικού δυναμικού αλλά με την αύξησή τους και την αξιοποίηση νέων πόρων. Για τους πόρους που μπορούν να ενισχύσουν την απασχόληση, τις πολιτικές απασχόλησης και την κοινωνική προστασία των εργαζομένων, η Γ.Σ.Ε.Ε. υποστηρίζει:
- Να υπάρξει ειδικός λογαριασμός από νέους πόρους που θα προκύψουν από την φορολόγηση των χρηματιστηριακών συναλλαγών, των επενδύσεων εντάσεως τεχνολογίας, των τυχερών παιχνιδιών κλπ
- Να καταπολεμηθεί η φορολογική ανισότητα που συνεχίζει να υπάρχει, και να μην υπάρξει μείωση των μισθολογικού ή μη μισθολογικού κόστους.

Δ.- Εργασιακές Σχέσεις

Απέναντι στην αυξανόμενη πίεση για αύξηση της ευελιξίας στις εργασιακές σχέσεις με άξονα την απασχόληση, τον εργάσιμο χρόνο και τις αμοιβές που επιβάλλεται από τους όρους που λειτουργεί ο διεθνής οικονομικός ανταγωνισμός και από τον δυσμενή συσχετισμό δυνάμεων για την εργασία διεκδικούμε:

- Ενίσχυση του θεσμού της πλήρους απασχόλησης σε συνδυασμό με την καθιέρωση της 35ωρης εβδομαδιαίας εργασίας
- Διασφάλιση επαρκούς εισοδήματος των εργαζομένων για την κάλυψη των αυξημένων κοινωνικών αναγκών.
- Περιορισμό της ανάπτυξης ευελιξίας σε πλαίσια κοινωνικά αποδεκτά σε συνδυασμό με την διασφάλιση των εργασιακών και κοινωνικών δικαιωμάτων των ευέλικτα απασχολούμενων
- Εφαρμογή της εργασιακής και ασφαλιστικής νομοθεσίας μέσα από τον εκσυγχρονισμό των αρμόδιων μηχανισμών ελέγχου.

Η αλλαγή στη φύση της εργασίας και οι τεχνολογικές εξελίξεις οδηγούν στην ανάγκη μεταρρύθμισης της αγοράς εργασίας και των εργασιακών σχέσεων στην κατεύθυνση της αναβάθμισης και όχι της υποβάθμισης της εργασίας.

- Η μερική απασχόληση θα πρέπει να λειτουργήσει συμπληρωματικά στην αγορά εργασίας και να μην αντιστρατεύεται την έννοια της πλήρους. Σε αυτά τα πλαίσια η εφαρμογή της θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις ακόλουθες προϋποθέσεις:
- Πλήρη κατοχύρωση των εργασιακών και ασφαλιστικών δικαιωμάτων των μερικά απασχολουμένων.
- Δημιουργία κατώτατου ποσοστού μερικής απασχόλησης σε 20 ώρες εβδομαδιαίως.
- Δημιουργία ανώτατου ορίου μερικά και άτυπα απασχολουμένων ανά επιχείρηση επί του συνολικού απασχολούμενου δυναμικού της .
- Καθιέρωση προσαύξησης του ωρομίσθιου του μερικά απασχολούμενου .

Παράλληλα επισημαίνεται η λανθασμένη αντίληψη για τα σημαντικά περιθώρια ανάπτυξης της μερικής απασχόλησης στην Ελλάδα. Ήδη η περιορισμένη εφαρμογή της δηλώνει το μη ελαστικό περιεχόμενό της, εξαιτίας των χαμηλών μισθών που κυριαρχούν στην αγορά εργασίας και για τους πλήρως απασχολούμενους.

- Τα Τοπικά Σύμφωνα Απασχόλησης (ΤΣΑ) πρέπει να αποτελούν αποκεντρωμένες παρεμβάσεις συμπληρωματικού χαρακτήρα μιας κεντρικής πολιτικής απασχόλησης και όχι το άλλοθι της απουσίας της.

Βασική προϋπόθεση της λειτουργίας της αποτελεί ο σεβασμός στην εργατική νομοθεσία και των συλλογικών συμβάσεων εργασίας (όχι μόνο της εθνικής γενικής αλλά και των αντίστοιχων κλαδικών).

- Η διευθέτηση του εργάσιμου χρόνου αποβλέπει στην μείωση του κόστους εργασίας από την μη πληρωμή των υπερωριών, όχι όμως στην αύξηση της απασχόλησης, αφού οι πρόσθετες ανάγκες των επιχειρήσεων θα καλύπτονται με το υπάρχον δυναμικό που θα αυξομειώνει το εβδομαδιαίο ωράριό του. Γι' αυτό και η ΓΣΕΕ επιμένει στη μείωση του χρόνου εργασίας σε 35 ώρες με διατήρηση των αποδοχών με στόχο την αύξηση της απασχόλησης.

<u>Ε.- 35ωρο χωρίς μείωση αποδοχών</u>

Οι κύριοι άξονες της πρότασής μας για την εφαρμογή του 35ωρου χωρίς μείωση των αποδοχών, είναι:

- Άμεση εφαρμογή στον ευρύτερο Δημόσιο Τομέα, ΔΕΚΟ, Τράπεζες καθώς και στις ιδιωτικές επιχειρήσεις εντάσεως κεφαλαίου, σε τομείς δηλαδή υψηλής κερδοφορίας και ανταγωνιστικότητας.

- Από 1.1.2001 σε όλες τις ιδιωτικές επιχειρήσεις, οι οποίες την 1.1.1999 απασχολούσαν άνω των 20 εργαζόμενους (το αναδρομικό κριτήριο τίθεται για την αποφυγή τυχόν απολύσεων, ώστε να μην συμπληρώνεται το όριο των 20 εργαζομένων. Για τις νέες επιχειρήσεις το κριτήριο θα αναφέρεται στο χρόνο εφαρμογής του 35ωρου).
- Από 1-1-2002 σε όλες τις ιδιωτικές επιχειρήσεις άνω των 10 και μέχρι 20 εργαζόμενους.
- Από 1.1.2003 σε όλο το ιδιωτικό τομέα, σε εθνικό επίπεδο.

Επιδιώκουμε την αύξηση της απασχόλησης. Επιδιώκουμε την Ανάπτυξη. Ασφαλώς μας αφορά η ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας. Γι' αυτό με τις υπεύθυνες προτάσεις μας δίνουμε τα περιθώρια σταδιακής προσαρμογής των ελληνικών επιχειρήσεων. Επιπλέον προτείνουμε ένα πλέγμα εξισορροπητικών κινήτρων ή αντισταθμιστικών παροχών προς τις επιχειρήσεις που θα εφαρμόσουν το 35ωρο χωρίς μείωση αποδοχών, όπως φορολογικά κίνητρα για τις ΜΜΕ και εμπορικές επιχειρήσεις ή την κατάλληλη διοχέτευση πόρων από τις ενεργητικές μορφές απασχόλησης, που σήμερα δίνονται αδιακρίτως και με αμφίβολα αποτελέσματα.

- Θέμα που έχει άμεση συνάρτηση με το 35ωρο και γενικότερα τη μείωση του χρόνου εργασίας ως μέσου για τη μείωση της ανεργίας είναι ότι ο χρόνος εργασίας των ήδη απασχολούμενων που μειώνεται, θα πρέπει να εξασφαλιστεί ότι θα αναπληρώνεται από τις επιχειρήσεις με νέες προσλήψεις.
- Σ' αυτήν την κατεύθυνση ζητούμε κατάργηση της υπερεργασίας και αντικατάστασή της με την έννοια της υπερωρίας. Ταυτόχρονα αύξηση του κόστους των νόμιμων υπερωριών με ενιαία προσαύξηση 100% (ωρομίσθιο + 100%) και των παράνομων με 150%, ώστε να υπάρχει σοβαρό κίνητρο νέων προσλήψεων.

Στο ίδιο πνεύμα ζητούμε το επιπλέον 50% των παράνομων υπερωριών να κατευθύνεται σε ειδικό λογαριασμό για τους ανέργους.

ΣΤ.- Κοινωνική Ασφάλιση

1.- Στο επίπεδο οργάνωσης και λειτουργίας του ΣΚΑ προτείνεται:

- Οργανωτική συγκρότηση του νέου ΣΚΑ με βάση την ενοποίηση ομοειδών ταμείων, (ύστερα από μελέτη και κοινωνικό διάλογο) έτσι ώστε όλοι οι εργαζόμενοι του κλάδου να υπάγονται σε ένα ασφαλιστικό φορέα.
- Διαμόρφωση νέου λειτουργικού προτύπου με κυρίαρχους πόλους τη δημόσια (ΝΠΔΔ) για την κύρια ασφάλιση και κοινωνική (ΝΠΙΔ μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα) για την επικουρική και εξ' άπαξ ασφάλιση.
- Ενίσχυση της διαχειριστικής αυτοτέλειας των οργανισμών κοινωνικής ασφάλισης και αποτελεσματική αξιοποίηση των περιουσιακών τους στοιχείων (5 τρις. δρχ 1998).

- Χρήση πληροφοριακών μέσων στη διοίκηση και λειτουργία της κοινωνικής ασφάλισης με παράλληλη ανάπτυξη πολιτικής προσωπικού στα ασφαλιστικά ταμεία, την Υγεία και την Πρόνοια στην κατεύθυνση εξυπηρέτησης των ασφαλισμένων και απορρόφησης, στο βαθμό που την αφορά της ανεργίας.

2.- Στο επίπεδο της χρηματοδότησης απαιτείται:

- Άμεση ρύθμιση των χρεών, ως βασική προϋπόθεση δημιουργίας κεφαλαιοποιητικών στοιχείων.
- Ενίσχυση των χρηματο-οικονομικών του ΙΚΑ-ΤΕΑΜ.
- Αναδιάρθρωση της κεφαλαιακής βάσης της ΚΑ (πχ νέοι πόροι διαμέσου της τριμερούς χρηματοδότησης, αξιοποίηση αποθεματικών) προκειμένου να δημιουργηθεί η βάση για συνύπαρξη του διανεμητικού και κεφαλαιοποιητικού συστήματος Οι πόροι θα πρέπει να διασφαλιστούν από την άμεση φορολογία της μη μισθωτής εργασίας που φοροδιαφεύγει και εισφοροδιαφεύγει μέσω και της παραοικονομίας. Σημειώνουμε ότι η εισφοροδιαφυγή το 1999 ανήλθε στο ποσό των 400 δις δρχ.
- Αύξηση των δαπανών κοινωνικής πολιτικής προκειμένου αυτή στο μέλλον να χρηματοδοτείται από τον κρατικό προϋπολογισμό και όχι από τον προϋπολογισμό των ασφαλιστικών ταμείων. Η ενίσχυση της αναδιανομής του εισοδήματος αντί να γίνεται στο εσωτερικό του ΣΚΑ, πλήττοντας έτσι την ανταποδοτικότητα, θα πρέπει να γίνεται στο εσωτερικό της ελληνικής οικονομίας.
- Ίδρυση Τράπεζας Κοινωνικών Ασφαλίσεων με την οποία θα αξιοποιηθούν αποτελεσματικότερα τα περιουσιακά στοιχεία των ασφαλιστικών ταμείων, θα αξιοποιηθούν οι καταθέσεις των ασφαλισμένων, θα ελαχιστοποιηθούν οι δαπάνες περιουσίας των Ταμείων (ασφάλιστρα, φύλακτρα, έξοδα είσπραξης προσόδων) καθώς και το κόστος διαχείρισης (είσπραξης, πληρωμής) κλπ.

3.- Στο επίπεδο των παροχών απαιτείται:

- Επέκταση, βελτίωση και εκσυγχρονισμός του επιπέδου των παροχών.
- Εκσυγχρονισμός της διαδικασίας απονομής των παροχών.
- Άρση των ανισοτήτων των παροχών.
- Άμεση αντιμετώπιση των προβλημάτων (με την επανασύνδεση της κατώτερης σύνταξης στα 20 ημερομίσθια ανειδίκευτου εργάτη) που έχουν οι συνταξιούχοι, γιατί όπως προαναφέρθηκε το επίπεδο σύνταξης του 50% του συνολικού αριθμού των συνταξιούχων στην Ελλάδα, βρίσκεται στο επίπεδο των κατώτατων ορίων συντάξεων.

- Άμεση λήψη ειδικών μέτρων για την αντιμετώπιση των οξυμένων προβλημάτων και βελτίωση του επιπέδου ζωής των κοινωνικά αποκλεισμένων και των ανέργων.
- Αντιμετώπιση του προβλήματος της μαύρης αγοράς εργασίας και της ανασφάλιστης απασχόλησης ελλήνων και αλλοδαπών εργατών.

4.- Στο επίπεδο σχέσης ανάμεσα στο κοινωνικό και το ιδιωτικό απαιτείται, καθώς το δεύτερο διογκώνεται σε βάρος του πρώτου και μάλιστα πολλές φορές αξιοποιεί τις υπάρχουσες δημόσιες υπηρεσίες υγείας και ασφάλισης (120 δις δρχ από τροχαία ατυχήματα επιβαρύνουν το ΙΚΑ, ενώ θα έπρεπε μεγάλο εύρος τους να καλύπτεται από τις ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρίες) να αποσαφηνιστεί ο ρόλος της ιδιωτικής κερδοσκοπικής ασφάλισης ως ανταγωνιστικός της επικουρικής ασφάλισης με σαφείς υποχρεώσεις και εγγυήσεις για την κάλυψη των υποχρεώσεών τους απέναντι στους ασφαλισμένους (έλεγχος πόρων) κάτι που σήμερα λειτουργεί υποβαθμισμένα με ανυπολόγιστους κινδύνους. Επίσης θα πρέπει να διακοπεί η πριμοδότηση της ιδιωτικής κερδοσκοπικής ασφάλισης μέσω φορολογικών και άλλων κινήτρων.

Ζ.- Κράτος Πρόνοιας

Για την ανάπτυξη Κράτους Πρόνοιας και κοινωνίας αλληλεγγύης διεκδικούμε:

- Την αναβάθμιση του Εθνικού Συστήματος Υγείας, με την αύξηση των δαπανών του Προϋπολογισμού , την ορθολογική κατανομή των πόρων. Και βέβαια τον κοινωνικό έλεγχο τόσο στον σχεδιασμό – χάραξη της πολιτικής υγείας, όσο και στις συνθήκες και όρους διοίκησης και διαχείρισης των υγειονομικών μονάδων και του συστήματος υγείας γενικότερα.
- Την ενίσχυση της Πρόνοιας για τους ηλικιωμένους, τα μειονεκτούντα άτομα και εκείνα που κινδυνεύουν με κοινωνικό αποκλεισμό. Τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας για την παροχή σωστών υπηρεσιών σ' αυτές τις κατηγορίες πολιτών. Την ένταξη στην "αγορά εργασίας" όλων των ατόμων με ειδικές ανάγκες.
- Την αναβάθμιση του ΟΕΚ (με την αύξηση της εργοδοτικής εισφοράς και της κρατικής επιδότησης), και την εφαρμογή μιας πολιτικής ενίσχυσης της λαϊκής εργατικής στέγης.
- Την αντιμετώπιση των προβλημάτων των εξαρτημένων ατόμων στους χώρους εργασίας. Τη λήψη μέτρων για την προστασία από το AIDS, αλλά και την εργασιακή κατοχύρωση των πασχόντων από τον ιό.
- Άμεσα μέτρα για τη χάραξη και εφαρμογή πολιτικής που αφορά τη διάσωση και διαρκή προστασία του φυσικού και ανθρώπινου περιβάλλοντος.
- Παρέμβαση για τη λήψη μέτρων από τις βιομηχανίες για την προστασία του περιβάλλοντος (μηχανισμοί απορρύπανσης, βιολογικός καθαρισμός κ.α.) και για

την αποτελεσματική προστασία του εργασιακού περιβάλλοντος στους χώρους δουλειάς).

Για την Εργαζόμενη Γυναίκα

Διεκδικούμε διατάξεις και μέτρα, που θα ανοίγουν τους ορίζοντες στις εργαζόμενες για ισότιμη συμμετοχή στην εργασία, στα κέντρα λήψης αποφάσεων, στην παραγωγή και τις κοινωνικές οργανώσεις. Πέρα από τα μέτρα για την ανεργία των γυναικών διεκδικούμε:

- Την ανατροπή του καταμερισμού εργασίας κατά φύλο και την κατάργηση των διακρίσεων στην εργασία, αμοιβή, εκπαίδευση.
- Τη λήψη πρόσθετων μέτρων για την προστασία της μητρότητας
- Τη δημιουργία και στήριξη κέντρων εξωσχολικής πρωτοβουλίας με πρωτοβουλίες Κράτους – Εργατικών Κέντρων – Φορέων.

Για την εργαζόμενη νεολαία

Ιδιαίτερο βάρος πρέπει να δοθεί στην εργαζόμενη νεολαία. Το δικαίωμα στη ζωή, τη μόρφωση, την εργασία, την ειδίκευση, τον ελεύθερο χρόνο, τον πολιτισμό, τη δημιουργία, την άθληση, την ψυχαγωγία των νέων ανθρώπων πρέπει να γίνει έμπρακτα σεβαστό.

Η.- Φορολογικό σύστημα

Διεκδικούμε:

1/ Πλήρη τιμαριθμοποίηση της φορολογικής κλίμακας και εκλογίκευση αυτής με την προσθήκη ενδιάμεσων φορολογικών κλιμακίων.

2/ Αύξηση του αφορολόγητου ποσού στο επίπεδο που κάθε φορά θα διαμορφώνονται οι ετήσιες ακαθάριστες αποδοχές της ΕΓΣΣΕ.

3/ Είσπραξη των βεβαιωμένων φόρων και πάταξης της φοροκλοπής (φόρου εισοδήματος και ΦΠΑ)

4/ Αντιστροφή της σχέσης άμεσων – έμμεσων φόρων με στόχο τη μείωση της έμμεσης φορολογίας.

5/ Επέκταση και διεύρυνση του πόθεν έσχες και των τεκμαρτών δαπανών.

6/ Επιβολή περιβαλλοντολογικών φόρων στις επιχειρήσεις που ρυπαίνουν το περιβάλλον κατά τα πρότυπα των άλλων χωρών.

7/ Απλούστευση του Φορολογικού συστήματος.

8/ Κατάργηση των φοροαπαλλαγών σύμφωνα με όσα παραπάνω αναπτύσσονται.

9/ Ολοκλήρωση των διαδικασιών μηχανογράφησης όλων των ΔΟΥ και των τελωνειακών υπηρεσιών, ώστε να καταστεί δυνατή η άμεση διασταύρωση στοιχείων.

Θ.- Κέντρο παροχής υπηρεσιών προς ανέργους και συνταξιούχους

Χαιρετίζουμε την πρωτοβουλία της Διοίκησης της Γ.Σ.Ε.Ε. για τη λειτουργία του Πολυδύναμου για την υποστήριξη των ανέργων και των αλλοδαπών.

Πιστεύουμε ότι το κέντρο ηλεκτρονικής και παραδοσιακής πληροφόρησης θα λύσει αρκετά από τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα συνδικάτα στις σχέσεις τους με τους εργαζόμενους (ενημέρωση για εργασιακά και ασφαλιστικά δικαιώματα).

- Τους ανέργους (πληροφόρηση για τις συνθήκες στην αγορά εργασίας, στην επαγγελματική κατάρτιση και επιμόρφωση, στα δικαιώματά τους κλπ)
- Τους αλλοδαπούς (δυνατότητα εργασιακής και κοινωνικής ένταξης, υποχρεώσεις, δικαιώματα κλπ).

Ι.- Το Γενικό Συμβούλιο υποστηρίζει την ανάγκη διεθνούς αλληλεγγύης των εργαζομένων, για να μπει φραγμός στην παντοδυναμία και την αλαζονεία της παγκοσμιοποιημένης οικονομικής εξουσίας (κοινωνικές ρήτρες) για το σεβασμό των εργασιακών δικαιωμάτων και των διεθνών κανόνων εργασίας, ιδιαίτερα κατά τη σύναψη των εμπορικών συμφωνιών στα πλαίσια του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου.

Υποστηρίζουμε επίσης τους αγώνες των εργαζομένων και των λαών ενάντια στη βία και την καταπίεση της νέας τάξης πραγμάτων που δεν διστάζει να καταφύγει ακόμη και στον πόλεμο, όπως στην Γιουγκοσλαβία.

Τασσόμαστε υπέρ μιας στενότερης συνεργασίας των συνδικάτων για την προώθηση της ειρήνης, της φιλίας, της συλλογικής ασφάλειας, της ανάπτυξης, μακριά από θρησκευτικά, πολιτικά και οικονομικά συμφέροντα.

Δραστηριότητες του ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ.

- 10-14 Νοέμβρη 1999 Το ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ σε συνεργασία με το Υπουργείο Εργασίας και το Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας συμμετείχε σε επιμορφωτικό πρόγραμμα με τίτλο "Youth Work as Service Provision - Youth Workers as Facilitators and Youth Service Providers for Disaffected Young People", που διοργανώθηκε από το International Education Information Exchange (IEIE) -με την υποστήριξη του EUROPS- και πραγματοποιήθηκε στη Στουτγάρδη, στις, στο πλαίσιο του "Youth for Europe". Στο σεμινάριο συμμετείχαν εκπρόσωποι φορέων από την Ιταλία, Ισπανία, Αυστρία, Γερμανία, που αναπτύσσουν δράσεις υποστήριξης των νέων για την προώθηση της απασχόλησης, της ενεργής συμμετοχής τους αλλά και της "ανταλλαγής νέων" (youth exchange programs: νέοι επισκέπτονται διαφορετικές ευρωπαϊκές χώρες, με στόχο την απόκτηση νέων εμπειριών/ γνώσεων στο πλαίσιο των "ανταλλαγών νέων").
- **24 έως 28 Νοεμβρίου 1999 το ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ συμμετείχε στη διακρατική συνάντηση του προγράμματος "Δίκτυο Συμβουλευτικής και Πληροφόρησης Ανέργων Νέων", άξονας YOUTHSTART, "ΚΠ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ", στο Δουβλίνο (Ιρλανδία). Η συνάντηση διοργανώθηκε από τους Ιρλανδούς διακρατικούς εταίρους Ballymun Job Center και συμμετείχαν και οι Ουαλλοί διακρατικοί εταίροι Swansea College.**
- **25 έως 27 Νοεμβρίου 1999. Το ΙΝΕ/ΓΣΕΕ–ΑΔΕΔΥ συμμετείχε στο Ευρωπαϊκό Συνέδριο, με θέμα Crossing the Job Threshold (Διασχίζοντας το Κατώφλι της Εργασίας), το οποίο πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο των Ευρωπαϊκών Θεματικών Ομάδων Εργασίας TG 049 & TG 09, στο Ελσίνκι. Υπεύθυνοι για την οργάνωση του συνεδρίου ήταν το Υπουργείο Εργασίας της Φιλανδίας, το Δίκτυο EUROPS, και η Ευρωπαϊκή Κοινότητα. Στόχος του Συνεδρίου ήταν: α) η διάχυση και αξιοποίηση της τεχνογνωσίας που αποκτήθηκε από την υλοποίηση των Κοινοτικών Πρωτοβουλιών (χρονική περίοδος 1998 – 2000), β) ο προσδιορισμός των επιτυχημένων πρακτικών, συστημάτων, στρατηγικών που μπορούν να συμβάλουν στη διαμόρφωση πολιτικών σε εθνικό επίπεδο και γ) η κατάθεση προτάσεων και σχεδίων δράσης που θα μπορούσαν να ενταχθούν στην πρωτοβουλία EQUAL. Η ομάδα εργασίας του ΙΝΕ ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ αποτελούμενη από τους Βιβή Σιδηρά, Μάνθο Λαγό και Αλβέρτο Καραγιάνη παρουσίασε το "Δίκτυο**

Συμβουλευτικής και πληροφόρησης Νέων" το οποίο δημιουργήθηκε στο πλαίσιο Απασχόληση, άξονας YOTHSTART σε 7 γεωγραφικές περιφέρειες. Οι χώρες οι οποίες συμμετείχαν στο συνέδριο, ήταν: Βέλγιο, Δανία, Γερμανία, Ισπανία, Γαλλία, Ιρλανδία, Ιταλία, Λουξεμβούργο, Ολλανδία, Αυστρία, Πορτογαλία Φιλανδία, Σουηδία, Ηνωμένο Βασίλειο.

- 26-28 Νοεμβρίου 1999: Το ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ με εκπρόσωπο τον επιστημονικό του σύμβουλο Χρ. Τριανταφύλλου συμμετείχε σε διεθνή διάσκεψη που πραγματοποιήθηκε στα Τίρανα με θέμα: Οικονομικές προοπτικές και το μέλλον της κοινωνικής ασφάλισης στην Αλβανία.
- 1-5 Δεκεμβρίου 1999. Το ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ συμμετείχε με εκπρόσωπο τον επιστημονικό του συνεργάτη Γιώργο Ρωμανιά σε ευρωπαϊκό συνέδριο που διοργάνωσε στην Βρέμη το Υπουργείο Παιδείας της Γερμανίας σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο της Βρέμης και με την παρουσία του αρμόδιου διευθυντή της 22ης Γενικής Διεύθυνσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εκπροσώπου του CEDEFOP και του Ευρωπαϊκού Ιδρύματος Εκπαίδευσης. Στο συνέδριο συμμετείχαν 32 Πανεπιστήμια από 25 ευρωπαϊκές χώρες. Αντικείμενο του Συνεδρίου ήταν: Ο ρόλος της συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης στην αντιμετώπιση της ανεργίας στην Ευρώπη.

- 1 – 4 Δεκεμβρίου 1999. Το ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ συμμετείχε στο 2ο Πανελλήνιο Εκπαιδευτικό Συμπόσιο: Σύνδεση τριτοβάθμιας εκπαίδευσης – παραγωγής, το οποίο διοργάνωσαν τα ΤΕΙ Αθήνας στο πλαίσιο της Οριζόντιας Δράσης των Γραφείων Διασύνδεσης των ΤΕΙ, ΑΕΙ, ΟΑΕΔ, στις, στην Αθήνα. Επιδίωξη του Συμποσίου ήταν η ενημέρωση των στελεχών των γραφείων διασύνδεσης και του ΟΑΕΔ σε επιλεγμένα θεματικά αντικείμενα αλλά και η ενημέρωση της ευρύτερης κοινής γνώμης για το θεσμό των Γραφείων Διασύνδεσης. Στο πλαίσιο του Συμποσίου παρουσιάστηκε εισήγηση από επιστημονική συνεργάτιδα του ΙΝΕ/ΓΣΕΕ ΑΔΕΔΥ με θέμα "Δίκτυα Υποστήριξης Ανέργων", με στόχο την ενημέρωση των συμμετεχόντων για την δραστηριότητα, την εμπειρία και την τεχνογνωσία του ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ, στο συγκεκριμένο πεδίο.
- 2 έως 5 Δεκεμβρίου 1999. Το ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ, στο πλαίσιο της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας "ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ" - άξονας Youthstart συμμετείχε στο FORUM ΝΕΩΝ το οποίο διοργανώθηκε από τη Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς, στα Ιωάννινα. Στο FORUM συμμετείχαν εκπρόσωποι δημόσιων και ιδιωτικών φορέων, στελέχη δομών που δημιουργήθηκαν στο πλαίσιο της Κ.Π. Απασχόληση άξονας YOUTHSTART και νέοι οι οποίοι επωφελήθηκαν από τις υπηρεσίες τους (εκπρόσωποι αυτών). Στόχος του FORUM ήταν η αποτίμηση του ρόλου και της σημασίας προγραμμάτων της Κ.Π. Απασχόληση άξονας Youthstart, η αξιοποίηση επιτυχημένων πρακτικών και η ανταλλαγή εμπειριών και απόψεων ώστε νέοι και φορείς να συμβάλουν – όσο είναι δυνατό - στην ένταξη των νέων στην αγορά εργασίας και η δικτύωση Νέων και Φορέων. Επίσης επιδίωξη του FORUM ήταν η ενθάρρυνση και ενίσχυση της κοινωνικής συμμετοχής των νέων στο πλαίσιο διαμόρφωσης ενός δικτύου συνεχούς επικοινωνίας, συνεργασίας, ανταλλαγής πληροφοριών και σχεδιασμού κοινής δράσης.

- **3 Δεκεμβρίου 1999 Το ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ, στο πλαίσιο της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας "ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ" - άξονας NOW, συμμετείχε στη "*Συνάντηση Συνεργασίας των Δομών στήριξης γυναικών και προώθησης στην απασχόληση*", η οποία διοργανώθηκε από το Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας (ΚΕΘΙ) και την Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Ε.Τ.Α.Α) στο Βόλο στις. Στη Συνάντηση αυτή συμμετείχαν οι Υπεύθυνοι των Δομών του Δικτύου NOW – ΑΡΤΕΜΙΣ του ΙΝΕ/ ΓΣΕΕ της Βορείου Ελλάδας (Βέροιας, Κοζάνης, Λάρισας). Στόχος της συνάντησης ήταν η παρουσίαση της λειτουργίας των Δομών και η δικτύωση των Δομών μεταξύ τους. Επιπλέον, διερευνήθηκαν θέματα κοινής δεοντολογίας, κοινών ενεργειών με αλληλοσυμπληρούμενες δράσεις και οργανογράμματος λειτουργίας, καθώς και ανάπτυξης ενός κοινού προφίλ συμβούλων, ενός κοινού εκπαιδευτικού προγράμματος συμβούλων απασχόλησης και θεσμικής μορφής του Δικτύου.**
- **4-9 Δεκεμβρίου 1999: Το ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ με εκπρόσωπο τον επιστημονικό του σύμβουλο Χρ. Τριανταφύλλου συμμετείχε σε ευρωπαϊκό σεμινάριο που διοργάνωσε στην Φλωρεντία η Ευρωπαϊκή Συνδικαλιστική Ακαδημία με θέμα: Η χρήση των νέων τεχνολογιών στην εκπαίδευση.**
- **7 Δεκεμβρίου 1999. Το ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ διοργάνωσε ημερίδα με θέμα: Η Συλλογική διαπραγμάτευση στη Δημόσια Διοίκηση με ομιλητές τον πρόεδρο της ΑΔΕΔΥ Γ. Κουτσούκο, τον Αντιπρύτανη του Πάντειου Πανεπιστημίου και πρόεδρο του ΟΜΕΔ καθηγητή Γ. Κουκουλέ και τον επιστημονικό σύμβουλο του ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ Γ. Κουζή.**
- **18 Δεκεμβρίου 1999. Το ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ σε συνεργασία με το Περιφερειακό ΙΝΕ Δ. Ελλάδος και το Ε.Κ Πύργου διοργάνωσε ημερίδα με θέμα: Κρίσιμα ζητήματα στην μετά ΟΝΕ εποχή: Μισθοί - Ανεργία - Κοινωνική Ασφάλιση με ομιλητή τον Επιστημονικό Διευθυντή καθ. Σάββα Ρομπόλη.**